

# CERKVENI GLASBENIK

GLASILO CECILIJINEGA DRUŠTVA V LJUBLJANI.

Izhaja šestkrat na leto kot dvomesečnik. Cena listu z glasbeno prilogo vred 35 Din., za dijake 20 Din. Za Italijo 15 lir, za Ameriko 1 dolar.

Uredništvo in upravnništvo: Pred škofijo št. 12, I. nadstr.

## VABILO

na

# XIX. OBČNI ZBOR

CECILIJINEGA DRUŠTVA V LJUBLJANI

ki se bo vršil

v torek 1. julija 1924.

Spored:

- I. Ob desetih v stolnici slovesna sv. maša. Izvajala se bo Premrlova Missa B. Mariae V. „Salutis infirmorum“ za mešani zbor, orgle in orkester.
- II. Ob enajstih občni zbor v semenišču v dvorani Srca Jezusovega s sledečim sporedom:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo glasbenega vodja.
5. Predavanje prof. M. Bajuka o pevskem pouku.
6. Volitev društvenega odbora.
7. Slučajnosti.

K slovesni sveti maši in k občnemu zboru vljudno vabimo gg. duhovnike, gg. organiste in vse prijatelje cerkvene glasbe.

Odbor.

Fran Zabret:

## Začeti je treba!

Nekaj praktičnih migljajev k uvedbi cerkvenega ljudskega petja.

Začeti je treba, to je vsa skrivnost, je rekel pokojni dr. Krek. O ljudskem petju v cerkvi se je tekom zadnjih dveh desetletij mnogo razmotrivalo, pisalo, ukrepalo, celo potrebne pesmarice so se izdale. In to je pravilna pot: v vsaki stvari si je treba biti najprej teoretično — o načelih in o smernicah — docela na jasnem, preden se začne stvar izvajati, sicer se lahko v napačno smer izvršuje ali pa zadene na nepredmišljene ovire in se razbije. Vsekakor pa je v vsakem nepredmišljenem delu mnogo izgubljenega truda in izgubljenih poskusov.

Ko pa je stvar vsestransko premišljena, je pa treba odločnega začetka. In tega je pri nas dosedaj manjkalo. Glede načel in smernic ljudskega petja se zdi, da smo dovolj na jasnem, skrivnost uspeha leži sedaj samo še v dejanskem začetku. In kakor je ta skrivnost silno preprosta in jasna, smo vendar morali dolgo časa čakati, da se je odkrila.

V ljubljanski stolnici so začeli — treba je sedaj, da začno tudi povsod drugod, in sicer takoj, da se nam skrivnost uspeha ne izgubi. Z uspešnim začetkom v ljubljanski stolnici, ki je v tem oziru v najneugodnejšem položaju (nima se nasloniti na nobeno organizacijo, niti ne na skupnost svojih župljanov), so pobiti vsi morebitni ugovori, s katerimi bi si mogla tolažiti svojo vest kakšna neodločna in malo podjetna narava. Kjer se še vedno na to nič ne misli, more biti vzrok edino le še nezavednost, brezbriznost in malomarnost, malokje samo nevednost.

Da pa bo začetek še lažji, opozarjamo pevovodje razen na razne koristne nasvete, ki so jih že dobili v Cerkvenem Glasbeniku in Bogoljubu, še na sledeče:

1. Prosi g. župnika in g. kaplana, naj ti gresta v tem oziru na roko in oba na isto nedeljo svoje cerkvene govore posvetita samo ljudskemu petju, njega važnosti, lepoti in svetosti (navadno na nedeljo, preden se začno skušnje).

2. Zlasti glej na to, da se ti prvi poskus dobro posreči. Zakaj po prvem poskusu bodo ljudje naredili svojo sodbo, ki bo na nadaljevanje silno vplivala. Če bo po prvem ljudskem petju ljudska sodba: lepo je bilo, veličastno, potem bo stvar šla sama od sebe. Ljudje bodo komaj čakali, kdaj bodo mogli zopet peti. Prvi vtisi so vedno najgloblji in največkrat odločilno vplivajo na uspeh — ugodno ali neugodno. To je čisto naravno: na prvi poskus obrne vsakdo vso svojo pozornost in si jo najbolj od vseh strani ogleda ter najnatančnejšo sodbo napravi.

Ugoden prvi vtis je potreben tudi zato, da vse morebitne nasprotnike takoj pobiješ. Če pa se ti prvi poskus ponesreči, dobromislečim upade pogum, nasprotniki pa podvoje svoje pikre opazke. In nadaljnje delo je samo radi tvoje neprevidnosti silno otežkočeno.

Da bo pa prvi vtis ugoden, zato:

a) Dobro pripravi prvi začetek. Vse organizacije naj imajo skušnjo in glej na to, da bodo res vsi peli — tudi tisti, ki »nimajo posluha«. Vse Marijine družbe, otroci, in na moške ne pozabi, kar je zelo važno, ker je skupno petje, pri katerem se čujejo krepki moški glasovi, neprimerno veličastnejše kot so ženski glasovi, pa naj jih bo še toliko. Sploh takoj od začetka pazi, da ne bo postalo ljudsko petje v cerkvi »stvar, ki je samo za ženske« in v katero se vtikati je moškega sram. Jaz sem za svojo osebo prepričan, da se je prav ta ogromna napaka napravila pri Marijinih družbah, ki so jo skoro povsod začeli smatrati moški za žensko stvar in se prav zato zanjo tako ne ogrevajo, kot bi se morali. In vendar so bile Marijine kongregacije prvotno izključno moške družbe. Toda naredila se je velika napaka, ki nam je povzročila ogromno škodo in ki jo težko, težko popravljamo. Ne naredimo pri ljudskem petju iste napake! Zato naj se mladeniški Marijini družbi, Orlom, dečkom pri poučevanju ljudskega petja ista ali še večja skrb posveti kot ženskam. Mogoče bo dušni pastir v tem oziru fantom še kaj posebej povedal in priporočil.

b) Izberi take pesmi, ki jih ljudje v resnici že znajo. Saj ne gre za to, da kaj novega poje, temveč gre za to, da vsa cerkev poje. Ne reci, da so »Marija, mati ljubljena« ali »Marija, k tebi uboge reve« ali »Presveto Srce, slavo« itd. obrabljene pesmi in zato nič več lepe. Obrabljene so, če jih poje zbor na koru; če pa jih poje vsa cerkev, pa naredijo čisto nov vtis, ki ni prav nič obrabljen. Ne gre tu za novo melodijo, gre za pretresljivo veličastnost petja, ki jo pa dosežeš le, če vsa cerkev poje. In vsa cerkev bo pri prvem poskusu pela le, če bo pesem vsem kar moči domača in znana.

3. Pri spremljanju z orglami pazi, da boš ti petje vodil, ne pa petje tebe. Velika množica vedno počasneje hodi kot posameznik ali mala gruča. Velika množica tudi veliko počasneje poje kot zbor. V tem pa tiči nevarnost, da se začne pesem vleči v neskončnost, da nekateri uhajajo naprej, drugi še bolj zastajajo in zmeda je popolna. Zato naj imajo orgle, ki itak veličastnost skupnega petja s harmonijo zelo povzdignejo, v tem oziru vodilno vlogo. Ne rečem, da smejo kričati in prekričati petje, toda vsak pevec se mora zavedati, da mora brezpogojno in točno slediti orglam in se mora vsako dolgočasno in nevarno vlečenje koj od začetka preprečiti.

4. Vztrajaj! Ne pusti po prvem poskusu vso stvar zaspati! Če se je poskus posrečil, itak nimaš vzroka, da bi popustil; če pa se je ponesrečil, poišči vzroke in popravi. Stvar popustiti in čez par let spet iznova začeti, je kočljivo. Pregovor sicer pravi, da je vsak začetek težak. Pa ni povsem resničen. Prvi začetek je morda res več ali manj težak, drugi je neprimerno težji in tretji še težji. Zato odločno vztrajaj pri prvem začetku in uspeh ti bo zagotovljen.

Anton Dolinar:

## Anton Bruckner.

(Konec.)

Kje je vzrok, da je Brucknerjeva glasba naletela na tak odpor?

Da dobimo pravo sliko o tem, je treba privzeti več momentov. Prvi vzrok je bil Bruckner sam. Zunanji svet sodi le po vedenju, gleda vse z naočniki družabnih manir, ki naj zakrivajo še tako puhlo in prazno notranjost. Tem maniram Bruckner seveda ni bil priučen, saj je prišel v stik s svetom šele v poznih moških letih; ko je bil nastavljen na konservatoriju, spremembam svojih navad ni bil več dostopen. Njegov življenjepisec Auer se takole izraža: *Die unscheinbare Hülle, in welcher sich hier das Genie verbarg, der fehlende gesellschaftliche Schliff und die Bruckner in der Schulgehilfenzeit anerzogene Unterwürfigkeit machten seine Person für Fernstehende leicht zu einer lächerlicher Figur.* (Auer: Bruckner str. 97.) In ob njegovem nastopu so kritiki spraševali, odkod je ta Bruckner, kaj je po poklicu, kakšno izobrazbo ima, tedaj je bil odgovor: Najprej vaški pomožni učitelj, potem samostanski organist, in sodba je bila zvršena.

Dalje je vsebina njegovih del tako globoko religiozna, res nekako nadnaravna, da zahteva v poslušavcu vsaj približno enakega razpoloženja, da se ta vsebina doume in doživi; vprav radi te izključno verske vsebine je Bruckner danes še mnogoterim popolnoma tuj.

Tudi je v tistem času okrog 1890 prihajal Mahler s svojimi prvimi večjimi deli na plan in judovski živelj je tedaj zavzdignil najširšo agitacijo za Mahlerja (bil je jud), dočim se javnost za Brucknerja ni brigala; katoličani, sicer v posesti resnice, smo v agitaciji vedno na zadnjem mestu.

Nov nasprotnik se je pojavil Brucknerju v Ed. Hanslicku, ki ga je napadal s stališča glasbene estetike. Hanslick je bil na dunajski univerzi najprej privatni docent, potem redni profesor za glasbeno estetiko in zgodovino in kot tak je v knjigi: »Vom Musikalisch-Schönen« zastopal načelo, da je upravičena edino formalna estetika, to se pravi: vzrok, zakaj je ta in ta glasba lepa, je v tem, ker je celotna skladba sestavljena iz delov, ki so sami zase tudi pravilno storjeni. Po tej teoriji bi se kaka Czernyjeva etuda morala šteti med največje umotvore; matematika bi torej pri presoji imela zadnjo besedo.

Druga teorija pa pravi takole: Oblika sama že pripomore k temu, da pravimo: ta in ta skladba je lepa, toda ne ona sama; oblika je le okvir, posoda duševne vsebine in ta vsebina je merodajna pri sodbi, katera glasba je lepa in katera ni. Glasba je govor, ki sicer ne deluje s tako gotovimi in določnimi pojmi, ki pa slika čustva tako globoko in razpoloženje (občutje) tako neposredno kot nobena druga umetnost.

Torej prva zahteva je bogata, notranja vsebina, ki mora biti v lepi obliki izražena in skladba mora učinkovati; ne ena ne druga stran sama ne zadostuje.

Ta boj je tedaj vzvalovil in Hanslick je s silo gromovnika padel po Brucknerju, vprav radi njegovih že prej omenjenih formalnih nedostatkov, njegovega vsebinskega bogastva sploh upošteval ni, ker ga ni štel med činitelje, od katerih naj estetski užitek glasbe zavisi.

Borba med wagnerijanci in antiwagnerijanci sega tudi v isti čas in naravno je bil Bruckner kot zvest pristaš Wagnerjev vanjo pritegnjen. To je bil tudi eden vzrokov nasprotstev med njim in Brahmsom kot »papežem« antiwagnerijancev; Brahms, »zadnji klasik« imenovan, je stal popolnoma na klasičnih oblikah in bil radi tega tudi deležen celotne Hanslickove zaščite. Iz tega vzroka je tudi Brucknerjeva dela zavrzel, ker se hoče v njih klasična oblika zlomiti. Njegove so besede: »Bei Bruckner handelt es sich ja gar nicht um die Werke, sondern bloß um einen Schwindel, der in einigen Jahren vergessen sein wird.«

Tudi cecilijanci starega kova niso imeli zanj dobre besede; ti so videli svoj vzor v kolikor mogoče natančnem posnemanju in kopiranju klasičnega sloga 16. stol. Nad Brucknerjem so grmeli radi njegovih instrumentalnih maš, zlasti še radi velikega obsega, kateri je liturgičnim predpisom nasproten. Toda Bruckner se zanje ni veliko zmenil, ker je vedel, da je struja, ki sloni le na posnemanju, zapisana poginu.

V devetem letniku št. 11/12 je pisalo avstr. cerkveno-glasbeno glasilo: »Ob smrti umetnikovi se je prikazala šele jutranja zarja njegove umetnosti, ki je ožarjala mrtvo obličje; po 25 letih nam že solnce njegove umetnosti sije«, in danes ob 100-letnici rojstva lahko dostavimo: Brucknerjeva umetnost si je osvojila svet.

---

## Nagovor ob koncertu Cecilijinega društva šentjakobske župnije dne 17. februarja 1924.

Govoril Viktor Steska.

Spoštovana gospoda! Cecilijino društvo šentjakobske župnije prireja danes mal koncert, da se morete vsi navzoči prepričati, kako društvo deluje in kak uspeh dosega.

Naše društvo ima namen gojiti cerkveno petje; ne zanemarja pa tudi ne svetnega.

Za cerkvenega pevca pa ni že vsakdo zrel, ampak le tisti, ki združuje v sebi potrebne lastnosti: Imeti mora čist glas, dober posluh in pa primerno izvežbanost. Prva pogoja sta dar božji, tretji pa se doseže z vajo. Zato se je ustanovila pevska šola, kjer se naraščaj vadi. Najboljši naraščajniki izpopolnjujejo potem cerkveni pevski zbor, kadar kak pevec ali kaka pevka iz katerega koli povoda izostane. Ali ni ta pevska šola modra naprava?

Cerkveno petje je nekaj lepega, vzvišenega, saj služi samemu Bogu. Ali si morete misliti Božič brez petja? Ali se vam ne bi zdelo, da ni prave Velike noči, ko bi ne slišali velikonočnih pesmi? In kakšna bi bila procesija sv. Rešnjega Telesa, ko bi je ne oživiljalo petje? Resnično, cerkveni prazniki in cerkveni obredi so ozko zvezani s cerkveno pesmijo!

Kako slovesno je prepeval kralj David in poveličeval izraelske praznike. Zato je tudi ustanovil pevsko šolo, ki naj bi s petjem poviševala božjo službo.

In Kristus sam je pel pri zadnji večerji. Sv. pismo omenja to z besedami: »In ko so odpeli hvalni spev, so odšli na Oljsko goro«. (Mat. 26. 30.) Sv. cerkev je sprejela petje med svoje obrede, zato ni cerkvene slovesnosti brez petja. Zakaj pač? Zato, ker je nabožna pesem najlepša molitev. V nabožni pesmi se zlivata pobožna misel in pobožno čustvo v eno lepo celoto. Pesem vzbuja čustva, da srce vzplamti božje ljubezni, gane tudi trdo, kamenito srce in navdušuje za dobre sklepe. Če je molitev pobožno povzdigovanje duha k Bogu, gotovo ta namen dosega hitreje in temeljiteje nabožna pesem, ker se polasča vsega notranjega človeka. Zato ima lepa nabožna pesem vedno uspeh.

Petje mogočno vpliva zlasti na mladino. Vsi ste gotovo o tem prepričani. Tudi jaz iz svoje izkušnje to potrjujem. Ko sem l. 1877. vstopil v 4. razred v Šmartnem pri Litiji, je vodil ta razred nadučitelj Fran Ser. Adamič. Bil je skladatelj in organist, zato je petje tudi v šoli gojil s posebno ljubeznijo. Pri njem smo peli troglasno. Vse petje mi je neizrekljivo ugajalo, a najbolj je name vplivala »Molitev pred poukom«.

Mož je bil resen in redkobeseden, zato smo se ga bali, a obenem tudi spoštovali. Ko je stopil v šolo, je zamahnil z roko in šolarji, ki so peli 2. in 3. glas, so morali priti pred klopi in se tamkaj v vrsto vstopiti. Na drugo znamenje smo pričeli peti: »Blagoslovi, Oče večni, delo moje pridnosti« itd. Paziti smo morali natančno na znamenja, kdaj se poje glasno, kdaj tiho. Vsi smo peli vneto in prisrčno. Priznati moram, da ni kmalu kaka pesem name tako vplivala ko ta, dasi sem slišal peti na Dunaju, v Monakovem, Parizu in v Rimu. Ko je pesem utihnila, je bilo v šoli tako mirno, da si slišal vsak dihljaj. Jasen dokaz velikega učinka! Žal, da je ta mož še tisto leto nenadoma umrl (22. decembra 1877). Pripomniti moram, da je bil Fran Adamič naš rojak; rojen je bil namreč 4. sept. 1830 v Ljubljani, na Žabjaku, kjer je bil njegov oče tesar in hišni posestnik.

Naš narod pravi: »Lepe pesmi glas sega v deveto vas.« Gotovo, a le lepe pesmi! Ta napravlja ugoden vtisek, človeka razveseljuje, da jo rad posluša. Kričanje, razsajanje, katero pogostoma čujemo po ulicah in gostilnah, zlasti ob vojaških naborih, pa ni petje, ampak zloraba, potvara in smešenje petja.

»Rad ostani, kjer pojo; hudobni pesmi nimajo.« Tudi to je resnično, ker lepa pesem prihaja iz dna srca, iz dobrega, plemenitega srca; kričanje, zadirljivost pa izvira iz surove, neolikane duše.

Sedaj nastopijo naši mladi junaki. Sodili jih boste sami. To pa lahko že naprej povem: Prepričali se boste, da je bil trud uspešen, da torej žrtve, ki ste jih imeli, niso bile zastonj, ampak da so nosile bogate obresti.

Zato Vam, dobri starši, priporočam naše Cecilijino društvo; prosim Vas, da svoje otroke radi puščate v to pevsko šolo, vsem drugim pa priporočam, da društvo tudi še nadalje podpirajte. Društvu pa Bog daj krepko rast in obilen blagoslov!

---

---

## Cerkvena pevška prireditve v Šmihelu pri Novem mestu.

(Fr. Ferjančič.)

Ponovnemu prijaznemu vabilu, da se gotovo udeležim pevske prireditve v župni cerkvi v Šmihelu pri Novem mestu, v nedeljo, dne 11. maja ob 3 popoldne, mi ni bilo lahko odreči, pa tudi ne lahko ustreči. Ob pol 3 namreč sem imel še sam cerkven govor v novomeški kapiteljski cerkvi, ob 3 pa bi moral biti že pri cerkvenem koncertu v Šmihelu. Zato sem kar moč hitel, da bi le

preveč ne zamudil. In res, nisem zamudil drugega, kakor le del nagovora pred začetkom prireditve.

Bila je srečna misel, ki so jo sprožili nekateri prijatelji moderne cerkvene glasbe, da se v Šmihelu priredi mal cerkven koncert, da se tako tudi naše ljudstvo nekoliko seznani z novejšo moderno glasbo. Saj možje, kakor Premrl, Hochreiter, Klemenčič in kar je drugih novejših naših skladateljev, so našim ljudem — vsaj s cerkvenega kora doli — tako malo znani, kakor bi sploh ne eksistirali. Jaz vsaj se ne spominjam, da bi v petih letih tukajšnjega bivanja sploh kedaj slišal tudi eno samo cerkveno skladbo prej imenovanih in njim sorodnih komponistov. Zato si lahko mislite, da sem bil veselo iznenaden, ko sem dobil v roke naslednji spored šmihelske pevske prireditve::

1. Predgovor.
2. St. Premrl: »Čuj premila!«
3. Al. Mav: »Kraljica angelska.«
4. Al. Mav: »Kako si nam draga.«
5. E. Hochreiter: »Pridi skoraj, Jezus moj!«
6. Jos. Klemenčič: »Majniška pesem Jezusu.«
7. Jos. Klemenčič: »Kraljica vigredi.«
8. E. Hochreiter: »O dajte src mi milijon.«

Med posameznimi točkami se proizvajajo orgelske točke.

Na sporedu ni bilo brati visoko doneče besede »koncert«, ampak le skromen izraz »pevska prireditev«, ki naj bi ljudi nekoliko vpeljala v umevanje moderne cerkvene glasbe.

Petje je vodil g. sodni avskultant Fran Slabe, pri orglah pa je sedel g. Ludovik Puš, prefekt in učitelj petja na grmski kmetijski šoli. Ljudstvo se je udeležilo prireditve v obilnem številu; mnogo jih je prišlo tudi iz mesta. Vstopnina je bila prosta; prostovoljni prispevki so se sprejemali za popravo tabernakelja.

Jako umestno je bilo, da je v predgovoru šmihelski goskod kaplan Anton Gornik pojasnil ljudstvu namen te prireditve in jim kolikor moč poljudno opisal razliko med petjem prejšnjih časov in med sedanjim modernim petjem; tudi je ljudi poučil, kako je treba poslušati moderno glasbo. Tak predgovor bi bilo zelo priporočati tudi drugje pri kaki podobni prireditvi.

Orgelske točke sicer niso bile imenoma navedene na sporedu; vendar kot uvod sta gg. Puš in Slabe štiriročno jako spretno igrala neki daljši Hessejev preludij, pri katerem smo imeli priliko spoznavati razne registre šmihelskih orgel. G. Puš je tudi sicer igral med posameznimi točkami ter peyce in poslušalce primerno vpeljal k naslednji točki.

Pevski zbor sam ni bil posebno številen; želimo, da bi se sčasoma ojačil in pomnožil. Vendar pri tako težavnem prvem nastopu je dovolj častno rešil svojo nalogo. Da ga ne bomo sodili prestrogo, je treba pomisliti, da obstoja ta zbor šele od 11. januarja t. l. in da zaradi bolezni g. Puša, ki se je zadnji čas nahajal v kandijski bolnišnici, niso imeli niti ene glavne skupne skušnje z orglami. Od tod izvira najbrže tudi to, da se v drugi polovici Pemrllove »Čuj premila« registracija orgel ni dobro ujemala s petjem.

Tudi so pevke z malo izjemo kmečka dekleta in ni se čuditi, ako jih je ob tako kritičnem prvem nastopu navdajal nekak strah in ako intonacija tu pa tam ni bila popolnoma čista. Tudi kakega poltona včasih niso zadele čisto. Tako n. pr. je v Klemenčičevi »Kraljica vigredi« v prvem taktu zborovega petja sopranski »cis«, ki se v naslednji vrsti zopet ponavlja, posebno značilen; slišati pa ga je bilo kot »c«, kar je vtis precej zmanjšalo. Svojo moč je pokazal zbor zlasti v Mavovih skladbah. Dobro sta se posrečili tudi Hochreiterjevi skladbi. »O dajte src mi milijon« bi po mojem mnenju napravila mnogo večji

vtis, ako bi se zadnji odstavek pel res zelo mirno in tiho, kot nekaj odmev, in bi se samo na zadnjem zlogu lahko naraščalo in zopet pojemavalo. Sploh se ne more nikdar dovolj paziti na »crescendo« in »decrecendo«.

G. pevovodja je dobro preštudiral skladbe in se uživel vanje; nekatera mesta je tudi čisto po svoje interpretiral. Svetujem pa, da naj se skladbe nikar preveč ne pretrgavajo s pogostimi pavzami. Da se je n. pr. v Hochreiterjevi »O dajte src mi milijon« takoj za prvim »o« napravil oddihljaj, se mi ni zdelo umestno. Tudi so nekatere pavze trajale predolgo in nadaljevanje ni bilo vselej točno. Sploh mora skladba gladko teči in biti lepo zaokrožena, ne pa razkosana.

Te malenkosti sem omenil, da se v prihodnje obrača nanje večjo pozornost; s tem bo zbor le pridobil. Sicer pa gre šmihelskemu zboru vsa čast, da se je v tako skromnih razmerah drznil v našem okolišu prvi nastopiti s tako modernim programom. Seveda pot na Parnas je še dolga, toda čvrsto naprej po tej poti in vspehi bodo čedalje lepši!

## Kako in kje sem nabiral slovenske narodne pesmi.

(Dalje.)

Piše Franc Kramar, bivši nabiratelj slov. narodnih pesmi.

- Od Teiga, gdur Hudobnu sivi, Nařezhnu vMerije. Aria s: Joannes ta stara. —: Oh Moi zlong, al zhes verjeti, \* kar suet uzhenig uzhi, \* De srezhnu na morijo greisniki vMreiti itd.
- Od smerti, koku fe tazhas zlovig grima, de nei dobru sturu, inu spozna de je vse enu nizh na sueiti. Aria: Rumar, lubi, bounig tudi. —: Pofslufaimo, premifluimo, \* de bo Enkrat vmreiti nam itd.
- Od Rok Kristusovih, koku imamo vfsellei knim perbeishati. Aria: — Jesus ie biu sojem jogram \* vezhkrat perkasou se, \* inu pravi: mir bodi vam! \* jest sim, na buite se! itd.
- Od Miru, kai fen mir imajo ti greisni, inu kai sen mir imajo ti pravizhni, Aria s: Troijze: C'hristus je vezkrat Reku sam, \* moij Jogri, mir bodi vam! \* koker ta sueit vam ga ne dam itd.
- Od lubesni pruti bogu, inu per katirmu zhloveiku se sposnati more. Aria s: Joshta. —: O Verna Dusha, fhelis kedei, \* priti (v) suetu Nebu, \* toku siher fe vnames sdei \* v lubesni...
- Od opraleina, koku ie posteine tesku nashai poverniti. Aria s: Nodburge ta nova. —: O zhlovig, premisli Letu enkrat prou, \* aku dosdei neisi she letga sposnou, \* De Ropat...
- Od Hude navade sbugam kleti, perdusat al persegati. Aria od Deikle. —: Kader arzhat ugleduje \* bounika, koku bolan je, \* zhe je jesig ie zhern al gorezh, \* pravi...
- Od tga hudobniga svetuvaina nu sapeluvaina. Aria suetga Roka. —: S'he hudizh hodi, kud en leu okulli, \* ife, deb posru katiriga, \* kar lam na more en tak mu pamore, \* ta...
- Od Hudobniga tovarstua, koku hudu sapela. Aria koker od vernih dush. —: Koker ptuja boleifsen fe \* bel koker sdrauje prime, \* tok od drusih lohkeifi she \* Navadi hudo...
- Od Periasnosti, nu koku so perjatli na sueiti, inu kei ieh imamo iskati. Aria s: Joanesa ta stara. —: Na sueti fe nizh bulsiga ne snaide, \* koker ta perjasnost vfelei, \* ja gdur perjatla...
- Koku buh obishe otroke, kso starshi gersilli. Aria s: Anne od enga Exempelna. —: O Zlovig, ne famu, nefnanu, \* tu slisat bo tebi, \* De sam bti.h vpostav tok pravi: \* bom...

- Na velikonožno Nedeilo, od veshela is Christusam smario divizho, inu koku ga bo inu en pravizhen nad foiem lastnim Tellefsam; vifso s: Josta. —: O Zhlovig, na donashni dan \* Resuefseli se prou, \* pervizh is tojem christufam, \* kie szhastio gori vstou, \* kumej tretij dan itd.
- Od Besbaina pred fodnim dnem, na vifso koker peifem sa pustno Nedeilo. —: O Strah, o velik ftrah fodniga dneva, \* greifsnik ti nu jest, kam puides Reijva? \* prut fonzhnim...
- Od malane sodbe Bofhije, koker popifsuje Baronius ad annum 845; num. v. — vifsa: o greisnig, premisli, kirkuli sdihujes & —: Enkrat en Aidouski kral \* pustu je malat \* po sidu jagrouske...
- Od eniga Mofsa ali dohtarja, kir ie v zirkvij struge sposnov de je Ferdaman, katiri Exempel vezh pifsarju popifsuje, Franc Buteuso surius 6 october, in vita s: Bruno; Na vifso: o Ti Boshia Roka, koku fi ti teska & —: Karkul fim moje dni brau, \* fe neifim fhe toku bau, \* tok v strahu she nikuli! \* v feuleinu suetga Bruna \* fim brau od eniga Mofsa \* en Exempel prezhudni. (12 kitic.)
- Od eniga Moshia, ali Jurista Exempel: Hanc historiam se-pfit Dismos serpij conc. 13 de purgator ex quo de fump: cum Gregor Roa s. i. in fuo Heroldo feu Nuntio al teriuf seculi, cap. 14 item P. Martin Roa de statu Annimar. cap. 8. na vifso: greisnik, salostnu, smano poshlusai tu, \* kir Mati Bosija sla dones v nebu. —: Oh! preshalostnu, bo sdei slisat letu, \* kai se je v Spanij sgodilu blu itd.
- Od premifhluvaina peklenskih Marter; vifso od Lifsabone. —: Ah! ô Greishniki, sdihuite, \* tu smano pregleduite, \* vezhni ogen premisluite, \* de v tistga ne puidete, \* kboste vezhkrat...
- Od Nebeshkiga vefsella; vifsa: Maria, leip zir teh Nebefs. —: Nebesha! ô Nebeshki kreij, \* o paradifh, ô sueti Raij, \* Bloger je teimu taufsenkrat, \* kir te pokufsi en famkrat. (11 kitic.)
- Od Nebefs, koku fi tam gori eden drusimu vfse dobru pervofsijo; vifsa od Lifsabone. —: Povsdignimo fhe gorij, v Nebefa nafhe ozhi, \* nu premifhluimo tu dolli \* tiste Nebefske Rezhij itd.
- Od Nebefs tistga prostora inu Bogastua; vifso Angelzha varha. —: O Moi kristian, sprebudi fse, \* nu po Nebefsa sdihi, \* gorij v Nebefa osrij se, \* inu v serzhu premisluj \* v te...
- Od suete Besheide boshije; vifsa s: petra Regulata. —: Jesus knam ie sazheu vpiti, \* katir...
- Od velike mozhi te s: viere, ali en Exempel katiri fe naide >in speculo Exemplorum verbo, fides exempl. I. < — vifsa nove Mafse: zhast huala sdei bodi vezhnimu bogu: — Tebi, kristian, sapojem: \* o dai zhast Bogu, \* ksi v ti vieri rojen, \* de puides v Nebu, \* vezh vela viera ta, \* kar sueit...
- Koku nu femla smerdi, ktir prou spomni na Nebefa; vifsa: s: Nodburgo zhastiti & —: Nebefa o Nebu, gdur spomni Na te, \* tok smano bo sdihnu, \* nu prasou sate, \* ô sueit, o fleipi kreij itd.
- Od enga s: kmeta ali petlerja koku ie biu od Ludij kervizhnu fojen; katiri Exempel pifse Roderus in pau. s: t. 4. fol. 110. viso koker tista na pustno nedeilo. —: Kristiani, nu se uzHITE, \* Druge na sodite, smiram pustite! \* je biu en kmet enkrat, \* ta je hodu petlat \* sadruge srute...
- Od petlerskiga stanu, koku ga Jesus lubi nu shtema. (a) Isai. 40 (b) Pfal. 39. (c) 2. cor. 5. (d) s: Bernard ferm. 5. in Nativ. (e) ma — 25. (f) svärezh, in 3. p. tom. 2. d. 28. f. 2. — vifso koker ta peifsem ob zaitu potrefsa od Reike nu (P) planine E —: O Christjani, potrofhtani \* bodite sdei tij Ludie, \* kir Reive zhes vafs stoje, \* imate dost nadluh, vas trosta Buh. (14 kitic.)
- Od ene hzire, katira se je v zherqvah nespodobnu faderfsala, nu je ferdamana: in speculo Exemplorum; vifsa stara s: Nodburge. —: Letu fim brau, me je blu strah, \* vender vam zhem poveidat, \* Dergazhi v Boshijh tempelnah \* fe imaio sadersat. \* Ena bogata hzhi ie bla itd. — To pesem, o ti dogodbi sem tudi jaz z

- raznimi spremembami in skrajšano z napevi vred na več krajih Slovenije zapisal; eno na Štajerskem, precej več pa na Kranjskem. Ta tu ima 11 kitic.
- Od kletvine sbugam, nu isdajna hudizhu, slasti vboge nu foie otroke, koker ie od ene gospe ta grosni exempel: In speculo Exemplarum, vifsa s: petra Regulata. —: O Nasrezhni greifsnik taki, \* kto shleht navadu ima, \* De sna sbugam preklinati, \* je strah shlifhat od tega, \* Boga...
  - Od ene gospe v Nemshki Disheli, koku je grevenga imeila, inu kai ie po fmerti drugim Reshodeila: Catech. Hist. t. 37. ex 2. — na vifso: kai deillas, o zhlovek, na sveitij. —: O G'refshnik! kir pridge poshlushafs, \* nu vender fe nizh Na pobulfsas, \* vsak pridgar te v serzhe sadene...
  - Od gnade Boshije, ta je te Dushe lepota, inu koku je vifsoku shazhana. vifso koker od obeisenga sijna. —: Dones bofs shlifhov kristian, \* o kai je tebi buh dau fam, \* zhe gnado Boshijo imas, \* toku fam buh je toi tovarfs, \* tebe buh vezh stema, \* kud enga Angela itd.
  - Od kmetifhga stanu, de ie ta narpervi inu Nar starifhi. vifha koker ta pred letō. —: Vfsi kmetufhki Ludie, \* nad tem fe shiher vefsellie, \* vafh ie ta nar starfhi stan, \* teiga...
  - Od strafhne fodbe, nu strafshniga oblizhia boshijga na fodni dan, vifso koker peifsem Miserere. —: Ah! joh! grosa, oh! joh! fodba, \* oh! ti strafshni sodni dan! \* ō vfsi smano...
  - Od spomina fodniga dne en Exempel, katirga popifsuje Rupertus Holkot in lib. sap. c. I pog. si(1) item P. Abraham pars. 3. fol. 216. vifso: oh o greisnik, greihi toij, \* oh kai stre pre —: Ah! ō greifshnik! enkrat spomni, \* kai bo na ta fodni dan, \* kir fe treshejo she brumnij, \* vfselei...
  - Od teh, katiri is S: peitia (petja) shpot deilajo en Exempel, katirga popishuje Gual Terias 17. p 821 de Anno 1613. item P. Abraham p. 3. fol. 87. et 88., vifso od obeifenga sijna. — Poglei tu sdei christian, \* kai fsen Exempel poveim vam, \* kij se je sgodillu tu. \* v Nemskih delhelah...
  - Od prave grevenge nu fhalosti, eniga mosha en Leip exempel: Catech. Hipt. t. 37. ex 2. item Math. Castelz fol. 101. — Na vifso: auzhiza sgublana... — O G'reifshnik! fi grefhiu, \* kdai se bosh fpokoriu? \* ō teb nei striti Drugu, \* sdei Jokei, sdihuj hbugu, \* grevei...
  - Od greha, koku smerdij pred Bugam, tu je dau en Angel sposnat enimu s: Eremitu Exempel; vifso koker od nove mashe: zhast hualo sdei bodi, vezhnimu bogu. —: Poshlushei ō zhlovek, kir smertni greih strish, \* verh vfih nasrezh polek, kok bogu smerdifs, \* En suet...
  - Mathias Castelz na konzhu per 7 sapoudi ima ta exempel fol. 182. vifsa koker kopanska peifsem: ō Hribiz, leipi hribiz & —: Katiri lhkodo deilajo, Radi tmu Blifhnimu, \* taisti...
  - Od teh, kir radi nafsramnu pojo, od tega popifsujeio s: Cijrilus. s: August, lib. 10 de chordis. item P. Abraham pars. 3. fol. 111., na vifso koker peifsem na pustno nedeilo. — S'em poveidou enkrat preid enu zhudu, \* sdei spet ta drugikrat povejm tu drugu. \* sa vfse take ludij, kir...
  - Od neframnih peuzeu, kai sen lon preimejo, koker pishe Mendozho inu P: Abraham v tem 3. tallu fol. 112. na vifso: o ti serzhe nasueitu. —: Dones tem poveidov bom, \* kai dobije tisti fen Lon, \* katir Neframnu pojo, \* gerde peifsmi nezhiste, \* drugi kir poslusajo, \* koku buh straffa...
  - Od segnaina, koku buh shtraffa tiste, kir fe v zherquah nespodobnu saderse. Pishe P. Abraham p. 3. fol. 274, in ton: Marria z'u Dirr mein — ali Notburgo zhastiti. —: Christiani moij, ste shlifhali vij, de Jesus ie sgaishlo ven gonu Ludij itd. — To pesem z napevom vred sem predrugачeno zapisal tudi jaz, in sicer na Pijavi Gorici pri Igu. Peli so mi jo stara Mežnarjeva mati.
  - Od preklinauazu nu sentuvauzhu, koker ima v Isojeh pridigah na 18 nu 19 Nedelo po vinkustah (Binkoštih) Christoph Seelhamer pars I. vifso: o hribiz, leipi hribiz, ali na

- eno Nemfko vifso: S'o bli judouski pifsarij \* serzha hudizhouga, \* kir fo Jesusu diali, de preklina boga, \* tu je...
- Od Dushe, inu koku ie io biu en pianz prodau; pifhe Cantijs, lib. 2. c. 58. P. 2. vifsa s: Janesa ta stara. — Kdur rad Belseido boshijo poslusha, \* tisti zhlovak je od buga, \* tahshen bo sposnou...
- Od pianzhu, koku ie biu eden eniga duha povabu, tu fe naide Marchont. Paft. tr. 4. lib. 5. vifso s: Nodburge ta stara. — She tam Exempel vam poveim, \* deb ene omezhillu, \* kai fe ie tem pianem ludiem...
- Od svete Nedelle, na vifso koker od lifsabone al pa Angelzha varha. — Tu fvetu pifsmu nas vouzhij, \* koku ie fam buh stvarnig \* sesht dni ie sturu vfse Rezhi, \* ta sedmi dan je prafsnig, \* Letega ie...
- Od suete Nedeille, druga; vifsa: Lesem, lefsem prit na prizho, \* s: Franc: —: Kar je blu sueta sazhetik, \* je biu vfsellei sedmi dan \* Bogu hzhasti ta pozhitig, \* inu prashnig posvizhuan, \* Koku se...
- Od zhaguvaina enga greifsnika, viso: oh o greisnig, greihi toij. —: O Nafhrezhen inu Reiven, \* delezh vgreihah sapletan, \* o Jest vbogi v tei nadlugi, \* si na vem pomagat fam itd.
- Opominuvaine h pokuri, vifso koker od Malga smarna. —: Oh zhlovak, otu bte jest sbuditi, \* kai nuzha, ku vpregreihah Lefsish, \* kir videm, de nei drusga na sueiti, \* koker Letu...
- Od klaguvaina ferdamane Dufse, vifsa: Poshlusei, zhlovig ti, kai vefs sveit govori. —: Prou strashnu je shlishati, \* sdei vam zhem poveidati, \* kok ena Dufsa vpije, \* pravi, jenu...
- Na prva Nedeila po teh 3. kralleh, visha od ouzhize. —: Dones nafh Jesus vfse uzbij, \* koku...
- Sakai ie zhlovak stvarjen, vifsa ta stara s: Nodb: —: Po bosijm pildu stvarjena \* sta bla Adam nu Eva, \* skusi kazho sapellana \* padla sta vgreih nu reiva, \* po Erballi fmo vfsi ta greih itd.
- Od suete Mashe velike Mozhi Exempli, vifsa koker kranska Masha. —: Od Mozhi suete Mashe \* pishe fvet Augustin, \* leta eyempl skashe, \* kse ie sturu pret nim: \* en gosput...
- Od S: duha, na vinkushtno Nedeilo, koker ie branie is diaina jogerskiga na 2 postavi: na vifso od s: Roka. —: Kader fo po vNebu hojeinij \* vinkustni dnevi perblifsalli, \* tazhas fo jogri inu ti verni \* na enu Meistu fe sbirali, \* Divizha Maria itd. Pravi nap-ev te binkošne pesmi, ki obsega 8 kitic, sem zapisal v Gozdu nad Kamnikom. Pele so mi ga Klemenčeve (Omovškove) dekleta, tamkajšnje cerkvene pevke.
- En exempel od suetiga Duha ex vittis P. P. Lib. de Formicat. No 16, na vifso: Auzhi-zha sgublena. —: Zhlovek, na veifsh tega, \* koku suetiga Duha \* skus smertni greih sgubimo itd.
- Ta drugi Exempel od S: Duha, kateri se naide Magn: specul: exempl: verbo confesio exemplo 29: na visho s: Magdalene. —: O Karsenik lubi, glei koku h pokuri \* pomaga isgnado sueti Duh nam itd.
- Ta tretji Exempel katirga pifhe Surius I. Febr. & Petr. de nata lib, na vifsho od fheuleina velkiga fmaria. —: Sakonski Ludie, sheene nu Moshie, \* sucfelam poshlusaite, proshite boga, \* de nam...
- Oe enga kmeta po boshij voli, od katirga pifshe Matias Castelz v foimu C'atecism: ta Exempel: Na vifsho od obeisenga shina. —: Sdei poshlusei, kmetiz reis, \* fhelifs segen od nebefs, \* pogledei...
- Od s: Molitve en Exempel, katirga pifse Tomas Kontiprotanus, Episco: de pibus. lib: 2. cap 32., Aria Nodburgo zhastiti... —: Pifse en skoff Brumni \* Exempel leta, \* v negovem shiuleinu...
- Od s: Molitve ta 2 Exempel, kateri fe bere ex speculo, exemp: v Eleemosina Exemplo: vifsha Rumar lubi, bounik tudi. —: V Buqve teh Exemplu gledam, \* Berem, de je en mofs biu, \* je...

- Od eniga fina poredniga, kateri Exempel piſhe Allēxander lib: 2 dierum geni Allium cap: 30. viſſha pepeunizhna peiſſem. —: To natura uzhi narprei, \* ozhetom, otrokam fnati, \* Nu ...
- Od Druſhiga ſina napakorniga, kateri Exempel piſſhe Simeon Metophrastes in vita s: perteniſ, Episcopi item laurenti ſurius tomo I vite ſanctorum 7 febru:, viſſha s: Magdalene.—: Poſhlushaite ſtarſhi, kir vzhaſi te Mlaiſhi \* Redite, puſtite jeh bres ſtrahu, \* ſe naide ...
- Od tretiga fina ſapraulenga, katiri Exempel popiſhuje Tomah Canti lib: 2. ſt pun cap: 14 parte 7., viſſho s: Nodburge ta ſtara. —: OTrozhi, ſhe poſluſſaite, \* ta reizh vas bo opekla itd.
- Od 4 fina naureidniga, kateri Exempel popiſhujejo Tomas Canti prot lib. 2 Apum cap. 7. parte 4 fimile Exemplum c in chesarija heister bocensi, lib. 6 cap: 22. — viſſha: Rumar lubi, bounig tudi. —: Sem en Leip Exempel ſilnu \* od enga ozheta brau, \* ki je per zhaitu foimu ſinu \* vſſe ſoje Blagu zhes dau, \* ta ſijn mu je preit obeitou itd.
- Od 5 fina obeifenga, od katerva popiſſuieio s: Bernardinus Tomo 2. dominica 1 quardragesime ferm. 17 item quilelmus bolde fanus lib. 3 ſtimul Adoleſcen cap: 16., na eno Nemſko viſſho. —: Piſſe ſuet Bernardin, de v ſpanij en fiſn \* ſtarſham je ſuper ſtau, \* ſtrahuat ſe nei vezh dau itd.
- Od ouzhizhe ſgublene, ke jo (ie) chriſtus iſkou: Ouzhizha, kam ti greſ? \* al ti fama na veiſ, \* de katir od mene grede itd. Napev te 11 kitične Staničeve peſmi ſem zapiſal v Petelinju na Gorenjſkem. Pela mi ga je Roza Jemec. Še en napev na te beſede je harm. D. Fajgelj.
- Od ene brumne deikle, poune ſuetosti: O C'hriſtian, poſluſei ti, \* kai te ta deikla vuzhi itd.
- Od ſegneina, kir ie conſekrerana zherku; viſſha s: Nodburge. —: O Kai bom jeſt reku ta danahſni dan, \* poſvizhena cherku je tukei bla nam, \* ſato itd. Pravi napev te 11 kitične peſmi ſem napiſal v Krtini na Gorenjſkem. Pela mi ga je neka ſtara ženica Mar. Kremžar.
- Od ſeignaina, viſſa s: petra Regul: & —: Leto zhast zhem Refodeiti \* Raunu na danafni dan itd.
- Od ſegnaina, ne na ſtara viſſha: O Ti Buh vſſiga mogozhni, \* Miloſtu ſi ozha naſ, \* ti ſi ...
- Od vezhnosti, viſſa: \* ſaloſten zhait perhaja. —: Vezhnost ſe perbliſhuje, \* kai boſh greiſnik ti ...
- Od puſſlednih Rezhhi tega zloveika, viſſa s: petra Regula: —: Oh! poſhlufſhei, zlovek greiſni, \* kai ti pravi ſam buh ſdei, \* odpri gor toje ozhi, \* premiſlui puſſledne Rezhhi itd.

## Nekaj praktičnih vpraſanj naſim cerkvenim glasbenikom.

1. Ali ſte že pričeli s cerkvenim ljudſkim petjem?
2. Ali poſtete pri petih lavretanſkih litanijah odgovor: »proſi za naſ!«?
3. Ali gojite gregorijanſki koral? Imate li potrebne tradicionalne koralne knjige?
4. Ali ſe kaj zanimate za ſlovenſko novejšo cerkveno glasbo? Ali poſtete katere peſmi iz prilog »Cerkvenega Glasbenika«?
5. Ali ſe držite pri petih črnih maſah cerkvenoglasbenih določil glede orglanja, da namreč ne igrate nobenih za-, med- in doiger?

6. Ali pri petih slovesnih mašah še kaj mešate latinsko in slovensko petje?

7. Ali se kaj potrudite za pravilno, v lepo tekočem ritmu pete koralne responsorije?

8. Ali pri slovesnih litanijah pri izpostavljanju sv. Rešnjega Telesa pojete še vedno po stari navadi »O salutaris hostia« namesto kake primerne slovenske evharistične pesmi? Prav tako po slovesnem blagoslovu ali že pojete cerkvenemu času primerno slovensko pesem namesto svojčas običajnega »Laudate Dominum«?

9. Ali imate redne pevske vaje?

10. Ali je vedenje vaših pevcev na koru spodobno?

11. Ali ste kedaj kaj poročali v »Cerkveni Glasbenik«?

12. Ali ste naročnino za »Cerkveni Glasbenik« že poravnali?

---

## Organistovske zadeve.

**Iz organistovskega podpornega društva v Ljubljani.** Vladne podpore letos žal ni društvo dobilo nikake. Tudi škofijska podpora za letos — kakor smo že poročali — izostane, ker se bodo prispevki cerkvâ porabili vsi za orglarsko šolo. Upamo pa, da bo društvo moglo zopet porazdeliti med svoje člane nekaj škofijske podpore že prihodnje leto. — Gg. člane našega društva, ki so prejeli položnice v poravnavo zaostale članarine, prosimo, naj se pozivu društva — kolikor se še niso — kmalu odzovejo. — Društvena odborova seja se bo vršila v četrtek, 12. junija ob treh popoldne v Ljubljani, Pred škofijo 12.

**Izpremembe v organistovskih službah.** G. Martin Zeleznik, bivši organist v Vojskem in pozneje učitelj v Žužemberku, je nastopil org. službo v Trzinu. G. Ferdinand Zidar, prej organist na Rakitni, je nastopil org. službo na Mirni. G. Ivan Cajhen se je vrnil iz vojaške službe in nastopil org. mesto v Dolu pri Ljubljani. G. Josip Heybal, dosedaj organist v nadžupni in dekanijiški cerkvi v Kamniku, nastopi s 1. junijem kot organist in sotrudnik gledal. orkestra v Osijeku.<sup>1</sup>

**Razpisana organistovska služba.** Pri nadžupni in dekanijiški cerkvi v Kamniku se razpisuje do 25. junija t. l. služba organista-cerkvenika. Plača po dogovoru z župnim uradom v Kamniku.

**Zborovanje organistov in glasbenikov v Celju.** V torek, 29. aprila, se je vršil občni zbor organistov in glasbenikov za Štajersko in Prekmurje. Obenem je bila proslava 25 letnega obstoja orglarske šole v Celju. Ob 9 je otvoril predsednik občni zbor s pozdravom in zahvalo za tako lepo udeležbo. Nadalje je poročal o delovanju društva. Za tem je sledilo poročilo tajnika in blagajnika. Po živahni debati je dal predsednik besedo g. Brečku, organistu in članu opere, kateri je zastopal iz Ljubljane Podzvezo jugoslovanskih godbenikov. Govoril je o razvoju tega društva in naglašal potrebo po skupni organizaciji, ker le močna organizacija more nuditi socialno in moralno pomoč; istotako je velikega kulturnega pomena — za pospešitev naše cerkvene in svetne pesmi. Posebno je poudarjal potrebo za skupno delovanje štajerskih in kranjskih organistov, tudi je nadvse potrebno, da bodi vsak član naročnik »Cerkvenega Glasbenika«, saj

<sup>1</sup> Ponovno prosimo gg. župnike oz. organiste, naj nam blagovoljno naznanijo premembe v organistovskih službah. Za zadeven točen in zanesljiv pregled je to velike važnosti.

je to edini list, kateri daje potrebna navodila, in je dovolj žalostno, da ga še nima vsak organist. »Jugoslovanski muzičar« naj bi bil njih stanovsko glasilo, katerega mora tudi vsak organist imeti. Za njim je govoril kanonik g. dr. Kilmovec, ki je v lepih besedah pozdravil navzoče v imenu ljubljanske orglarske šole, v imenu Cecilijanskega društva in v imenu Pevske zveze. Najprej je govoril o 25 letnem delovanju in pomenu orglarske šole v Celju; dejal je, da se to tudi pozna pri skupnih nastopih pevskih zborov. Kar se tiče pa glede stanja organistov, je na Kranjskem mnogo bolje kot na Štajerskem. Obljubil je, da bode šlo ljubljansko društvo štajerskemu povsod na roko in ga podpiralo. Predlog, da se naj vsaka cerkev naroči na »Cerkveni glasbenik«, organisti pa na »Jugoslovanskega muzičarja«, je bil sprejet. Za lepe in podučne nasvete se mu je prav pristrčno zahvalil g. K. Bervar, vodja orglarske šole. Popoldne ob pol 2 se je začela proslava 25 letnice orglarske šole. V mestni cerkvi so orglali trije absolventje orglarske šole prav dovršeno. Po drugi uri se je nadaljevala proslava v dvorani »Beli vol«, pri kateri so govorili gg. Karl Ulaga, absolvent Križman, Josip Brečko in N. Klančnik. Nato so sledile še dve pesmi: »Slovo« (Karl Bervar), »Mi vstajamo« (A. Tevž). Sledila je prijetna prosta zabava, na kar so se udeleženci prav zadovoljni razšli.

## Koncertna poročila.

**I. Koncerti v Ljubljani.** — 6. aprila o priliki redne letne skupščine Zveze slovenskih pevskih zborov se je vršil v veliki dvorani Uniona pevski koncert, pri katerem je nastopilo 13 v Zvezi včlanjenih zborov, med njimi 6 ljubljanskih in 7 podeželskih. Na sporedu so bile po večini novejšje skladbe. Uspeh je bil v celoti jako zadovoljiv. — 7. aprila je bil v filharmonični dvorani III. koncert jugoslov. komorne glasbe. Zagrebški kvartet (Aranyi, Graf, Aranyi in Fabri) je izvajal Dobroničev kvartet »Pesem sorodnih duš« op. 15 iz l. 1917., Lhotke kvartet v G-molu in Debussyjev kvartet op. 10. Koncert je lepo uspel.<sup>1</sup> — 13. aprila je Glasbena Matica priredila v frančiškanski cerkvi cerkven koncert ter ponavljala Dvořakov »Stabat Mater«. Sodelovali so kot solisti: ga. Lovšetova (sopran), ga. Borova (alt), g. Šimenc (tenor) in g. Betetto (bas); muzika dravske divizijske oblasti in pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom g. kons. ravnatelja Mateja Hubada. Delo, v celoti prav dobro izvajano, je napravilo veličasten vtis. Zopet se je izredno odlikoval pevski zbor, izmed solistov pa zlasti ga. Lovšetova in g. Betetto. — Izreden glasben dogodek za Ljubljano je bil koncert francoskega kvinteta na pihala 29. aprila. Redke tovrstne skladbe (Beethoven, Roussol, Rimski-Korsakov in Debussy) smo slišali v vzorno dovršeni izvedbi. Vsi gg. koncertanti, med njimi nekateri že dokaj priletni možje, so se izkazali na svojih instrumentih: flauti, oboi, klarnetu, fagotu, rogu v resnici virtuoze. Njih igra je bila čisto ubrana, mehko in prijetno zvočna, v dinamičnem in agogičnem oziru kar najbolje odtehtana, da si lepše nismo mogli želeli. Flautist g. Rene Le Roy je nastopil tudi v samostojni igri (Gaubert: Sonata za flauto in klavir in v Bachovi sonati) ter s svojo prekrasno, tehnično in kar se predavanja tiče, sijajno igro občinstvo očaral. Tudi rogist g. Jules Vialet je v soloigri na svojem kočljivem instrumentu imenitno uspel. G. prof. Lucien de Flagny je sodeloval kot spremljevalec na klavirju, in zasluži v tem oziru kakor tudi za samostojno igro (Rameau, Dussek in Debussy) vso pohvalo, popolno priznanje. — 3. maja je pevsko društvo »Slavec« obhajalo 40 letnico in priredilo slavnostni koncert v veliki dvorani Uniona. Spored koncerta je bil slavnosti primerno bogat, raznoličen. Poleg društvenega zbora okrog 100 pevk in pevcev pod vodstvom seda-

<sup>1</sup> Poročevalcu žal ni bilo mogoče še koncerta udeležiti; zato ne more kaj več o njem poročati.

njega pevovodja g. prof. Jos. Brnobiča je sodeloval orkester dravske divizijske oblasti pod vodstvom svojega kapelnika g. dr. Jos. Čerina in še dva solista: g. Betetto in ga. Lovšetova. Slavčev pevski zbor je zapel štiri a capella zборе: dva Brnobičeva, Gerbičeva »Žitno polje« in Adamičev »Ecce dolor«, z orkestrom pa mojo Solnčno pesem sv. Frančiška in Jugoslovansko himno. Med a capella zbori so posebno dobro izvajali »Žitno polje«. Tudi »Solnčna pesem« je v celoti lepo uspela in bila posebno umestna kot tvalnica Gospodu za ves blagoslov tekom štiridesetih let. Pevski zbor in njegov pevovodja kažeta resno stremljenje navzgor. Želimo jima vstrajnosti in srečnega razvoja pri nadaljnjem društvenem delovanju. Izmed od orkestra igranih skladb je napravila zlasti Čajkovskega veličastna in velikopotezna slovanska koračnica s srbskim, hrvatskim in ruskim motivom velik vtis. Oba že imenovana solista sta podala vse samospeve dovršeno lepo in morala še dodati oz. ponavljati. Na klavirju ju je spremljal g. Heri Svetelj. — 9. maja je bil instrumentalni in vokalni koncert Glasbene Matice. Orkester orkestralnega društva Glasbene Matice je pod prof. Michlovim vodstvom izvajal tri suite: Nielsonovo (dva dela), Rebikovo »Večerno zarjo« in d'Indyjevo glasbo h »Karadecu«. Skladbe so bile lepe, zanimive, izvajanje kar moč točno, čisto, gladko. Vokalni del, ki je bil precej obsežnejši, je izvajal pevski zbor Glasbene Matice pod vodstvom pevovodja Kumarja. Izvajala so se topot izvečine najnovejša dela slovenske moderne zborovske literature. Nekatere skladbe n. pr. Adamičeva »Igra na nebu«, »Pesem pastirčkov«, »Viola« ali dva Lajovčeva zbora: »Breza in hrast« (moški) in »Zlato v blatni vasi« (meš.), Ravnikov moški zbor »Kam si šla, mladost ti moja?« in Kogojev meš. zbor »Trpeča srca« so bile zelo težke, pa jim je bil pevski zbor kos in zasluži s pevovodjem vred vso pohvalo bodisi glede čiste intonacije, nasičeno voljnega skupnega pevanja, kakor tudi izbornega dinamičnega, ritmičnega in vsej vsebini primernega prednašanja. Posebno prijetev vtis in nekak oddih je povzročil moj otroški zborček »Rože za Marijo«, ki ga je občinstvo sprejelo z vidnim veseljem in iskrenim zadovoljstvom. Adamičev mešani zbor »Igra na nebu« se mi zdi za zbor pretirano zložen in ne kaže delati v tej smeri še nadaljnjih poizkusov. Taka glasba je primerna za orkester in bi imela kot instrumentalna večji uspeh. — X. mladinsko predavanje je prineslo godalni komorni kvartet. Spored (Haydn in Glazunov) je izvajal kvartet Miranov-Zepić iz Zagreba. V XI. predavanju je mladina poslušala razna pihala: flauto, oboo, angleški rog, klarinet, fagot, rog in pozavno, ki so na nje piskali gg. Čermak, Černy, Flego, Voryš, Čap, Laun, Muck in Karas, člani opere. Vmes je zapel nekaj čveterospevov vokalni kvartet: gg. Banovec, Pečenko, Završan in Zupan. — 24. maja se je vršil koncert ženskega zbora »Drž. ženskega učiteljišča« iz Maribora. Zbor šteje 72 pevk. Vodi jih profesorica Ervina Ropasova, odločna, energična pevovodkinja. Izvajale so tri Dvořakove in en Bendlov ženski zbor s klavirjem, dva zbora Ropasove, en Adamičev, dva Devova, Pavčičevo kantato »Zabe« s klavirjem in harmonijem in Griegovo skladbo »Pred samostanskimi vrati« za 4glasni ženski zbor, sopran in alt-solo, klavir in orkester. Zbor, glasovno-tehnično še nekoliko šibek, je bil v izvajanju kot takem kar moč točen in hvale vreden. Posebno dobro, polno in prijetno zvočno je bilo izvajanje »Zab«, pa tudi v drugih skladbah je marsikaj izvrstno donelo. Med nedostatki zbora omenjam to, da so bile nekatere besede pete prenašlo in preozko, n. pr. »čas«, »čas« in da so bili prehodi iz f v p tu in tam nekoliko prenevrozni, tako da se v pp besedilo ponekod ni dosti razumelo. »Zbor nunc« se mi je zdel izpočetka nekoliko rezek. Pri koncertu je sodelovala odlična violinistka gdč. Brandl iz Maribora, ki je Čajkovskega »Melanholično serenado« in Wieniawskega »Spomin na Moskvo« zaigrala zares krasno in umetniško dovršeno. Kot spremljevalki petja na klavirju sta sodelovali gdč. Finžgar in gdč. Zacherl. Koncert je bil zelo dobro obiskan.

**II. Koncerti drugod.** Glasbena Matica v Celju je priredila 23. marca matinejo. Na sporedu so bili: godalni kvarteti (Dittersdorf, Glazunov), Dvořakov Allegro iz klavirskega kvinteta in dva Osterčeva izvirna samospeva s spremljevanjem klavirskega kvinteta. — 25. marca je zagrebški akademski moški zbor

»Mladost« priredil večer slovanske glasbe. Izvajali so skladbe Rusov: Tanjejeva, Sokolova in Rimskij-Korsakova, Čehov: Janačka, Foersterja, Novaka in Jugoslovanov: Dobronica, Lajovca in Manojloviča. Koncert je vodil mladi hrvatski skladatelj Gotovac. — Koncertna pianistka gđc. prof. Švajgar in g. operni pevec Šimenc sta na veliki ponedeljek in torek koncertirala v Celju in Mariboru. — Francoski kvintet na pihala je priredil več koncertov po Čehoslovaškem in igral tudi na veliki soareji v Pragi z najodličnejšim uspehom. — V Trzinu se je vršil 1. maja koncert krščanskega delavstva pod vodstvom pevovodje Ludovika Pečnika. Izvajali so se zbori in samospeli. — V Mariboru se je vršil 3. maja koncert ženskega zbora državnega učiteljskega. Zbor okrog 70 pevk je vodila gđc. profesorica Ervina Ropasova. Sodelovala je tudi pianistka gđc. Finžgarjeva in operna pevka iz Ljubljane gđc. Zora Ropasova. Koncert je zelo lepo uspel. — Operna pevka Thierry in operni pevec Betetto, oba prvovrstna pevska umetnika, sta napravila koncertno turnejo po Primorskem in priredila koncerte v Postojni, Trzinu, Gorici in Vipavi. — 18. maja se je vršil na Viču v župni cerkvi sv. Antona Pad. cerkven koncert z izbranim sporedom. Domač. krog 20 pevcev in pevk močan pevski zbor je nastopil z osmimi skladbami in nosil glavno težo koncerta. Izvajal je dve točki iz Haydnovega oratorija »Stvarjenje« (št. 13 in 28), ki sta napravili prav ugoden vtis in prinesla svečano razpoloženje; krasen nov P. H. Sattnerjev mešani zbor »Počivaj milo Dete«, ki je prišel vsekakor do veljave, Kastelčev od Hubada prirejen deloma 7 glasen meš. zbor »Ave presvitla Marija«, ki so ga vzeli v tempo deloma nekoliko prehitro in ki se je mestoma manj posrečil; in štiri moje skladbe: Zvonovi pozdravljeni, Antifona v čast sv. Frančišku saleškemu, velikonočna »Poglejte duše« in evharistična »Povzdigni se srce«. Izmed zadnjih je zbor posebno dobro prednašal Pesem zvonov in Antifono z basovskim samospelom. Pevski material je sploh iz večine dober, zlasti so basi kremeniti, tudi ženski glasovi prav čedni in izdatni, malo šibak je tenor. Zbor dokaj lepo niansira, dasi je v marsičem še nekoliko trd, pa se bo z vztrajnim vežbanjem vedno bolj uglasil. P. Kamilo Kolbov harmonično pestri, izraziti in iskreno občuteni baritonski samospel »Memorare« (Spomni se) je lepo prednašal g. Jernej Pirnat iz Ljubljane. Jako lepi in svečani točki sta bila dva sopranska samospela iz P. H. Sattnerjevega oratorija »Vnebovzetje Marijino«, ki jih je s prijetno zvonkim, izdatnim in precej dobro razvitim glasom ter iskrenim občutom zapela ga. Ribičeva. Gerbičev duet »Ave Marija« je bil potisnjen že močno v ozadje in ga smatram za nekoliko šibkejšo točko koncerta. Pri Duganovi Zaigri in fugi, ki jo je orglat P. Ferdinand, pevovodja viškega zbora, bi bil želel nekoliko bolj pregledne in umetniško izobličene igre. Podpisani sem sodeloval s tremi orgelskimi točkami: Bachovo Zaigro v A-molu, Guilmantovim Adagio molto iz njegove III. sonate in Canestrarijevim Allegretto festoso di concerto. Žal, da je bilo občinstvo, misleč, da je Pesem zvonov (2. kitica) sklep koncerta, takoj pri začetku igranja Canestrarijeve skladbe hitelo iz cerkve. Pri koncertu je sodeloval oddelek godbe dravske divizije in g. dr. Ciril Kumar kot spremljevalec petja na orglah. Koncert je bil dobro obiskan; vsaj klopi so bile vse zasedene. — Glasbeno društvo v Kočevju je priredilo 17. maja pomladanski koncert ter izvajalo mešane zборе skladateljev: Hladnika, Kimovca, Kreka, Adamiča, Schwaba, Žganca in Deva, moške zборе G. Ipavca in Aljaža, Gerbičev ženski zbor Rožmarin in nekaj samospelov. 18. maja se je koncert ponavljal.

S. Premrl.

## Dopisi.

Ljubljana (Stolnica). V naši stolnici smo, kakor sem že mimogrede poročal v zadnji številki »Cerkvenega Glasnika« v članku »Začnimo s cerkvenim ljudskim petjem!« pričeli resno in urejeno gojiti tudi ljudsko petje. Kako smo to zadevo vernikom

s prižnice pojasnili, priporočili in jih za ljudsko petje pripravili, sem omenjal tudi že istotam. Danes hočem podati pesmi, kolikor smo jih že peli pri takih prilikah. Prvo postno nedeljo (9. marca) pri jutranji maši z blagoslovom: — *Pridi molit*. (Pesmarica za mladino št. 16.) Enoglasno. Belar: *Mašna*. (Pesmarica za mladino št. 1.) Enoglasno. — *Daj mi, Jezus, da žalujem*. (Pesmarica za mladino št. 36.) Večglasno. — *Tebe ljubi moja duša*. (Pesmarica za mladino št. 73.) Enoglasno. Vavken: *Sv. Križ*. (Pesmarica za mladino št. 38.) Večglasno. — *Tiho nedeljo* (6. apr.) smo peli: *Hladnik: Srce Jezusovo*. (Pesmarica št. 60.) Eno- in večglasno. — *Daj mi, Jezus, da žalujem*. (Pesmarica št. 36.) Večglasno. Rihar: *Jezusove rane*. (Pesmarica št. 37.) Enoglasno. Foerster: *Tebe molim Jezusa*. (Pesmarica št. 14.) Večglasno. Vavken: *Sv. Križ*. (Pesmarica št. 38.) Večglasno. — *Sveto*. (Pesmarica št. 19.) Enoglasno. — *Drugo nedeljo po Veliki noči* (4. maja): *Aiblinger: Majeve*. (Pesmarica št. 48.) Enoglasno. — *Zveličar gre iz groba*. (Pesmarica št. 45.) Enoglasno. — *Marija, Mati ljubljena*. (Pesmarica št. 35.) Enoglasno. — *Tebe ljubi moja duša*. (Pesmarica št. 73.) Enoglasno. Hribar: *Ti, o Marija*. (Pesmarica št. 49.) Večglasno. — *Glasno zapojmo*. (Pesmarica št. 20.) Večglasno. — *Pevske vaje za cerkveno ljudsko petje* smo imeli do sedaj že dvakrat: prvič četrto postno nedeljo (30. marca) popoldan po litanijah in drugič belo nedeljo popoldan, vsakikrat en teden prej, predno poje ljudstvo pri sv. maši. Kanonik dr. Kimovec je imel prvič s prižnice primeren nagovor, prebral besedilo vsake pesmi in vodil vajo, podpisani sem petje spremljal na orglah. Drugič ravnotako, samo da je bil uvod v petje krajši. Ljudstva je bilo pri vaji obakrat dosti, prvič še posebno. Petje se je pri vaji jako dobro slišalo, bilo je mogočno, polno. Tudi ko pojemo pri sv. maši, gre hvala Bogu dosti dobro in smo z dosedanjim uspehom zadovoljni.

St. Premrl.

**Novo mesto.** V tukajšnji bolnišnici usmiljenih sester je 10. maja t. l. umrla vrla glasbenica, gospa Marija Berden, roj. Hladnik, hčerka g. kapiteljskega organista in skladatelja Ignacija Hladnika, in sicer v najkrepkejši dobi 31 let na zastrupljenju vsled nevednosti. V ponedeljek 12. maja smo jo ob ogromni udeležbi spremili na njeni zadnji poti na novomeško pokopališče. Učiteljski pevski zbor, pomnožen z nekaterimi drugimi pevci, se je pod vodstvom g. šolskega nadzornika Grada ginljivo poslovil od nje z dvema žalostinkama: s P. Angelikovo »Človek, glej življenje svoje« in z Jenkovo »Blagor mu«.

Pokojnica se je posvetila učiteljskemu stanu ter je dolgo vrsto let službovala v Kostanjevici na Dolenjskem, zadnji čas pa v Stopičah pri Novem mestu. Pred poldrugim letom se je poročila z g. nadučiteljem Berdenom, ki slušbuje sedaj istotako v Stopičah; z njim je živela v najlepši harmoniji in Bog je blagoslovil njun zakon z enim otročičem.

Prerano umrla je bila izmed Hladnikovih otrok glasbeno najbolj nadarjena in zato njegova posebna ljubljanka. Bila je izborna sopranistinja in je večkrat nastopala tudi kot solistinja. Posebno pa se je odlikovala kot izvrstna pianistinja, kakršnih ni ravno mnogo. Dobro je bila izvežbana tudi v orglanju ter je v Kostanjevici poleg učiteljske službe opravljala sedem let tudi službo organistinje. V novomeški kapiteljski cerkvi pa je o počitnicah na koru mnogokrat nadomestovala svojega očeta. »Cerkveni glasbenik« je leta 1916 v 10. prilogi prinesel tudi eno njeno cerkveno skladbo: »Hrepenenje po Jezusu«.

Zato bodi blagi pokojnici s temi vrsticami postavljen skromen spomenik tudi v našem glasilu! Naj počiva v miru!

Ferjančič.

**Vrhopolje pri Vipavi.** Dovolite, g. urednik, da podam kratko poročilo o svojem delovanju v naši prijazni župniji, kamor sem se povrnil v oktobru l. 1920. iz Vipave.

Ko sem vnovič nastopil službo organista doma v Vrhopolju, sem dobil zbor že precej razdrapan, nekaj sem ga sicer že v novem letu reorganiziral (od Božiča do

oktobra sem namreč hodil opravljat službo iz Vipave), toda za časa mojega bivanja v Vipavi so nekateri skušeni stari pevci polagoma odstopili, tako da sem bil prisiljen pričeti z mlajšimi močmi. Zlasti sem imel občutno škodo o Božiču 1922, ko je odstopila izvrstna altistinja ga. Marija Lavrenčič, katera je pela skoro 25 let, ter sega njeno delovanje precej nazaj, v dobo, ko so še pri nas peli samo po posluhu. Vsled tega zasluži, da se ji v svojem, kakor tudi v imenu vseh organistov, ki je pod njimi pela, pristrčno zahvalim z željo, naj bi vsi skupno enkrat v nebeškem zboru prepevali slavo Najvišjemu.

Ko sem prevzel vnovič, kakor že omenjeno, tu službo organista in pevovodje, smo imeli še precej svobode v narodnem oziru. In ljudstvu se je zahotelo po lepem petju bodisi v cerkvi, kakor tudi v društvenih dvorinah.

Prišel sem zbor vežbati, tako da sem do danes premagal vse večje ovire in da naš zbor, broječ krog 24 članov in članic, lahko nastopi že s precej težkimi skladbami. Ta zbor, ki je obenem zbor »Slov. kat. izobr. društva«, je nastopil pri vseh prireditvah imenovanega društva. Izvajali smo različne srednjetežke skladbe: Emil Adamič: »Zapuščena«, A. Foerster: »Ljubica«, P. H. Sattner: »Naša pesem«, »Vrbica«, A. Svetek: »Ponte dei sospiri« itd. Vendar se je naš zbor deloma radi pomanjkanja časa ponajveč ukvarjal s cerkvenim petjem. Pojemo različne latinske maše: Gruberjevo Jubiläumsmesse, Kempsterjevo Pastoralmesse, Sattnerjevo Missa Seraphica, Zanglovo Ludvigsmesse, Rihovskega Missa Loretta. Peli smo še več drugih, a smo jih sčasoma opustili. Slovenske pesmi pojemo različne: Premrlove, Sattnerjeve, Zanglove, Englhartove itd. Pri tej priliki omenim, da našemu zboru kakor tudi ljudstvu zelo ugajajo Premrlove Marijine, božične in druge.

Naj še omenim, da smo peli z uspehom na novi maši g. Jankota Premrla 7. julija 1922 P. H. Sattnerjevo Seraphico, katera našim ljudem tudi zelo ugaja. Na splošno je ob tej priliki zbor prišel do popolne veljave tudi v drugih spremenljivih spevih: Fr. Premrlovem Veni Sancte Spiritus, Wittovem Alleluja ter Müllerjevem »O Deus, ego amo te«, se je zbor dobro izkazal.

Ako še omenim, da je naš zbor sodeloval pri katol. shodu v Logu 12. IX. 1923 skupno s šturskimi pevci, kjer smo skupno s tamošnjim g. župnikom in pevovodjem Alb. Lebanom kot dirigentom in moja malenkost (orgle) izvajali celotni pevski program pri pontifikalni maši ob 10 uri, Zanglovo mašo sv. Ludovika, graduale Leitnerjev, ofertorij Stehlej, introit in komunijo pa koralno, poleg tega pa še iz P. H. Sattnerjeve Assumptio zbor zemljanov in ženski zbor Ave Maria, sem po večini svoje poročilo o našem petju izčrpal.

Končno še omenim, da smo danes, kar se tiče narodnega petja precej ovirani, oziroma, da nam je vsako društveno delovanje od strani vlade zabranjeno, ali pa se nam stavijo take zapreke (različne takse itd.), katerih z ozirom na naš gmotni položaj ne moremo več premagati. Kmalu bomo prisiljeni govoriti, oziroma tožiti z Izraelci v babilonski sužnosti: Quomodo cantabimus in terra aliena.

Kar je še zanimivo iz naše fare, je to, da smo dobili preteklo leto meseca majnika nove zvonove, za katere je vladalo med ljudmi precejšnje zanimanje. Našli so se celo za lepe zvonove vneti možje, ki so zbrali precejšnjo vsoto (2000 lir) z namenom, da se doplača od vlade določeni kvoti glede teže zvonov. Ko so zvonove pripeljali, so jih stehali ter doznali, da niso nič težji kot stari od vojne zaplenjeni. Z velikim zanimanjem smo čakali, da jih obesijo. Zelo neljubo nam je bilo, ko smo bili glede teže razočarani, kakor tudi glede glasov. Veliki zvon ima dokaj lep glas, najboljši je pa srednji. Mali je, kakor se je izrazil neki hudomušnež, »nekoliko prehlajen«. Celotno zvonjenje je slično razglašenemu akordu (trizvoku) na klavirju, ker je mali zvon prenizko intoniran. Tudi večja nista dobro ubrana, vendar gre za silo. Zvonoslovec g. Mercina iz Gorice je ugotovil, da je dobro, če se prejšnji zvon z glasom h (ostala dva sta približno e in gis), ki se je prestavil v staro cerkev, zopet prestavi nazaj. Na ta način bi bila kriza vendar delno rešena, seveda le delno, ker mi smo zahtevali zvonove

z glasovi d, f, g. Največja sreča v nesreči je pa končno le-ta, da denarja nismo poslali tvrdki, ampak je ostal lepo doma »na varnem«. Zvonove je vlila tvrdka »Giuseppe Pascualini et figli«, Ferma. Torej precej daleč, tako da je lastnik brez skrbi, da bi slišal našo kritiko.

Fran Premrl, organist.

## Oglasnik za cerkveno in svetno glasbo.

Vom geschichtlichen Werden der Liturgie. (0 zgodovinskem postanku liturgije.)

Spisal dr. Anton Baumstark, redni honor. profesor na univerzi v Bonu. Založil Herder v Freiburgu (IX + 159 strani). — To zanimivo knjigo je njeno založništvo doposlalo uredništvu našega glasila v oceno. Dasi se knjiga ne peča direktno s cerkveno glasbo, četudi pride tu in tam z njo v ožji stik, vendar ker je liturgija že itak v tesni zvezi s cerkveno glasbo, sme se upravičeno o knjigi izpregovoriti tudi v našem listu. — Pred vsem je treba omeniti, da je knjiga izšla kot 10. zvezek obširnega ciklusa raznih knjižic, ki nas vpeljujejo v duha cerkvene liturgije in ki jih izdaja dr. Ildefons Herwegen, opat benediktinskega samostana v »Maria Laach«, pod skupnim naslovom »Ecclesia orans« (»Cerkev v njeni molitvi«). Zgorej omenjena knjiga je jako temeljito delo, pisano v kratkem, jedrnatem slogu. Vidi se takoj, da je g. pisatelj izboren strokovnjak na tem polju. Sicer ni to izčrpana zgodovina liturgije, kajti za tako zgodovino še ni prišel čas, treba je zato še mnogo raziskovanja. Zato navaja na zadnjih 23 straneh razne vire, iz katerih je sam zajemal in h katerim naj bi se zatekali tudi oni, ki hočejo to vprašanje temeljiteje proučavati. Iz te knjižice pa se vidi, kako ogromno je še polje liturgičnega raziskovanja. Ako pomislimo, koliko različnih liturgij je že bilo v vzhodni in zapadni Cerkvi, ne bo težko spoznati, koliko ovir je treba še premagati liturgičnim raziskovalcem. Liturgija se je razvijala polagoma in neopaženo, da se tedaj živčim pisateljem dostikrat niti vredno ni zdelo zabilježiti kaj takega, kar bi bilo sedanjim raziskovalcem liturgijske zgodovine silno zaželeno in kar bi jim delo zelo olajšalo. Ne smemo pa misliti, da je bila liturgija v prvih časih krščanstva povsod enotna in da se je iz nje izcimilo mnogo različnih liturgij; ne, ravno nasprotno je bilo: iz različnih liturgij skuša sv. Cerkev ustvariti enotnost. — V 17 poglavjih razpravlja g. pisatelj »kaj vse je vplivalo na razvoj liturgije, kaj je liturgija podedovala od judovske sinagoge, kaj od poganskega helenizma, kako so vplivale na liturgijo stolne cerkve in samostani, kako posamezniki itd. Pri tem se opira pisatelj le na resnični zgodovinski razvoj brez vsakega ozira na desno in levo; zato pa prosi v predgovoru, da ako bi imela ta razprava koga ovirati v njegovi pobožnosti, naj je rajši ne bere. No, pametnemu človeku — to je moj dostavek — pač ne bo v spotiko, ako se je sv. Cerkev — kajpada le redko kedar — iz praktičnih ozirov prilagodila v liturgiji tudi kaki judovski ali poganski šegi, kakor se tudi ne spotikamo nad tem, da se v nekaterih cerkvenih himnah omenja n. pr. Olimp in marsikaj drugega, kar sicer spominja na poganstvo, kar pa rabi sv. Cerkev v prenesenem krščanskem pomenu. — Zanimivo je tudi 13. poglavje o bogoslužnem in ljudskem jeziku. Tamkaj piše med drugim n. pr. o grškem bogoslužnem jeziku, da ga sv. Cerkev v prvih časih krščanstva nikdar ni vsiljevala drugim narodom; ki so se spreobrnili, temveč da je bila prva skrb sv. Cerkve, da je, kakor sv. pismo, tudi liturgijo prestavila v dotični jezik. Tako je iz bizantinske ali njej sorodne liturgije vzrastel armenski in staroslovenski liturgični jezik iz egiptovskega bogoslužja etiopski in kopitiški liturgični jezik, poslednji celo v raznih dialektih itd. Ako je bilo v kaki pokrajini več narodnosti, se je sv. Cerkev gledé liturgije ozirala tudi na to razliko. — Gledé latinskega liturgičnega jezika trdi sicer g. pisatelj, da obstoja cerkvenopravno in da je sv. Cerkev odločno zavrnila trditev, da bi se latinski liturgični jezik smel nadomestiti z domačim. Priznava tudi, da podeljuje starorimski jezik liturgiji posebno častljivost in da je izborno sredstvo za ohranitev cerkvene edinstosti. Dostavlja pa, da kljub tem prednostim je obhajanje liturgije v mrtvem, vernemu ljudstvu nedostopnem jeziku

združeno s težavami, ki provzročajo v novejšem času močno liturgično gibanje. Ni mogoče namreč — tako trdi g. pisatelj — doseči onega cilja, ki so ga dosegli verniki prvih časov, ko se je obhajala liturgija v njihovem domačem jeziku in so se je mogli tudi sami udeleževati. Dostavlja še, da če tudi kdo na tihem bere tiskano prestavo liturgičnega besedila, vendar ne more biti to zadostno nadomestilo živega bogoslužnega jezika. — K tem sicer zanimivim izvajanjem je pač dostaviti — čemur bo tudi g. pisatelj sam rad pritril —, da je vprašanje liturgičnega jezika zadeva, o kateri gre odločevati le sv. Cerkev; mi se moramo strogo držati tega, kar nam v tem oziru predpisuje sv. Cerkev. Za enkrat je liturgični jezik latinski, in pri tem treba ostati, dokler sv. Cerkev sama ne ukrene drugače. — Že iz tega malega, kar sem tu navedel, ni težko spoznati, da bo knjiga dobrodošla vsem onim, ki se zanimajo za zgodovinski razvoj cerkvene liturgije.

Fr. Ferjančič.

P. H. Sattner in E. Hochreiter: **Osem himen za procesijo sv. Rešnjega Telesa.** Za mešani zbor. Z dovoljenjem prečastitega knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani, 7. aprila 1924, št. 1033. V Ljubljani 1924. Prodaja Jugoslovanska knjigarna. Cena 20 Din. — Potrebi slovenskih himen za procesijo sv. Rešnjega Telesa, ki jo je seboj prinesel sedanji slovenski obred ob tej priliki, sta se prva odzvala skladatelja Sattner in Hochreiter. Sattnerjeve himne so bile prvotno zložene za latinsko besedilo. Izšle so sedaj v pričujoči zbirki nekoliko predelane oz. okrajšane. So veličastne, velikega praznika vredne in ne pretežke skladbe. Vsled svoje prijetno melodične strani in sploh celotnega gladkega toka izbranih, vseskozi jasnih harmonij, lepih kontrastov in učinkovitosti se bodo te himne gotovo zborom prikupile in vseokrog pele. Nekaj truda bo stalo seveda vsakega pevovodja, preden jih bo naučil svoje pevce, a bo tudi uspeh truda vreden. Hochreiterjeve so bolj preproste, tudi krajše, za spoznanje resnejše od Sattnerjevih, pa tudi lepe in za označene prilike povsem primerne. — Zbirko teh danes posebno dobrodošlihim himen toplo priporočamo.

Anton Grum: **Litanije in odpevi v čast presv. Sreč Jezusovemu.** Za mešani zbor sestavil in zložil. Op 27. Z dovoljenjem knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani, 13. oktobra 1923, št. 3623. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani 1924. Cena 14 dinarjev. — Grumove litanije so zložene tako, da poje duhovnik oz. predpevec tri klice po vrsti v stopnjevanji melodiji, odgovarja mu mešani zbor. Pri vsakem tretjem klicu je modulacija, kar se petju dobro prilega. Odpevov je zbranih triintrideset. Zastopani so sledeči skladatelji: Foerster (1), Goller (1), Grum (15), Hladnik (1), Hribar (11), Premrl (1), Rihar (1), Sattner (1), en napev je ljudski. Zbirka je vse hvale vredna, priporoča se sama.

Josip Pavčič: **Nagrobница** za moški zbor. Založil šentjakobski pevski zbor v Ljubljani. Besedilo je Silvin Sardenkovo in se glasi:

|                             |                             |
|-----------------------------|-----------------------------|
| Kako je tožno krog in krog! | V očesu solza trepeta,      |
| Žaluje gora, polje, log,    | srce se trga od srea,       |
| nad njimi žalostno nebo:    | minul je kratek dan cvetoč, |
| Nekdo, nekdo je vzel slovo. | prihaja dolga, dolga noč.   |

Ne jokaj, ne žaluj nikar!  
Ljubezen ne umre nikdar.  
Le zrno pade v grob teman,  
da vstane večni dan.

Skladba se tesno oklepa besedila. Dikcija je iskrena, mehkootožna, pa tudi odločna. Naša literatura nagrobnic je za en izboren komad bogatejša.

»Prepevajte!« Zbirka narodnih in drugih domačih pesmi za ljudsko petje. »Bogoljubove« knjižnice 4. zvezek. 1923. V Ljubljani in Mariboru. Izdalo in založilo uredništvo »Bogoljubac«. Cena 8 Din. — Zbirka je prav priročna, ima v šestih oddelkih 170 zelo

skrbno odbranih pesmi. Namen ima širiti pošteno preprosto petje med našim slovenskim ljudstvom. Knjižico priporočamo.

»Schola sanctorum« 1924. Januar in februar, Casa Editrice V. Carrara — Bergamo (Italia). Ta odlični cerkvenoglasbeni zbornik prinaša v pričujoči številki serijo lavretanskih litanij v latinskem jeziku, ki se pojo menjevaje se med zborom in ljudstvom. — Litanij je šest. Zložil jih je vse prof. Cav. Gino Visona. Slog je deloma koralen deloma melodično lahek figuralen s preprostimi imitacijami. V posameznih skladbah je mnogo podrobnih lepot, preveva jih iskreno, gorko čustvo. Orgelski stavek je kar moč preprost in jasen, vseskozi vzoren, tu in tam prijetno moderen. List stane za inozemstvo letno 20 lir. — Priporočamo tudi istotam izhajajoči lep, poučni in praktični list »L'organista italiano«, ki prinaša jako porabne, ne težke orgelske skladbe sodobnih italijanskih skladateljev. Cena tudi 20 lir. S. Premrl.

**Glasbeni prilozi Sv. Cecilije.** Godina 1922. Šestnaesto godišče. Godina 1923. — Sedamnaesto godišče. Uredio Franjo Dugan. U Zagrebu. Tiskala nadbiskupska tiskara. — Dobro je, da je uredništvo zbralo dva letnika prilog v skupen zvezek; tako se laže pregleda, kaj in kako Hrvati skladajo za cerkev. Skladateljev je lepa vrsta, če odštejemo dva Slovenca: Klemenčiča z njegovimi nežnimi, z rahlim čuvstvom pisanimi, na moč intimnimi skladbami, in Ocvirka z dvema harmonizacijama (druga je posebno prisrčna skladbica) in eno mehko izvirno, je še vedno zastopanih štirinajst Hrvatov. Niso vsi enaki, tudi skladbe zelo različne; vendar pa splošno, zlasti v manjših skladbah prevladuje neki resnobni mirni značaj, ki je brez dvoma plod starejše hrvatske cerkvene pesmi, ki v narodu še živi. Nekaj jih je pod vplivom strožje cecilianske dobe, nekaj pa jih oblikuje izrazit osebni značaj. Zajemljivo je, da večina skladateljev kaže tako dvojno, trojno lice: v manjših rečeh bi rekel objektivno, v večjih se pa razvijejo do upoštevanja vrednega iskrenega čustva. Sicer je pa tako, da so tudi med »objektivno« občutenimi stvari, ki kažejo plemenit čut za deklamacijo, n. pr. nekatere Taclikove (zlasti dobra: »Spavaj, Djetiču!«), dalje marsikaj Canjugovega (n. pr. »Pun vjere stoj«), ki je v preludijih veliko bolj ljubeč kot v skladbah. Seveda so skladatelji — tudi Špoljar, Preperek, S. Kozinović, ki skladajo v splošnem na drugi (cecilianski način, kakor je pri nas najbolj izrazit v Foersterju) — v harmonizaciji preveč mislili na orgle, dasi so pisali za glasove. Zato je preveč prehajavnih, menjavnih not in akordov, za petje manj prikladnih ligatur po dve noti na zlog. Vzrok bo bržkone to, da skladatelji nimajo opravka z zbori, ali če zборе vodijo, ne pojo veliko vokalno, ampak izvečine s spremljevanjem. Zato se marsikaj posluša kot orgelska skladba ali zgledna šolska vaja za prehajavne, menjavne akorde, alteracije. V cerkvenoglasbeno prakso take skladbe globlje ne bodo posegale. — Pozornost vzbujajo skladbe druge in tretje vrste, zlasti tiste z osebnimi priznaki. V prvi vrsti imenujemo dve redovnici, ki obe ljubita kontrapunkt in stremita za velikimi učinki. To sta ss. Tarzacija Fosić, zastopana z mogočnim ofertorijem za vnebohod — za kontrapunkt naj bi rabila manj besed in kontrapunkt razpletala na manj zlogih, bilo bi še bolj jasno in učinkovito — in s. Lujza Kozinović, ki ima kar celo vrsto učinkovitih, kontrapunktično zamišljenih, v polnih zvokih podanih, velikopotezno zasnovanih skladeb; očitno je njeno čuvstvovanje usmerjeno na monumentalnost, ki se v načinu izražanja opira na najboljše cecilianske oz. orientalske zgleda. Glede podlaganja besedila velja isto kot o njeni stanovski tovarišici. Važen je p. Kamilo Kolb, ki se razvija do vedno samostojnejšega, ustaljenega izraza, ki deloma temelji v strožjem cecilianstvu (Pjevaj hvale, Magdaleno!), deloma v Wagnerjevih načelih absolutnega glasbenega govora (Memorare, z dobro deklamacijo), Oče naš je pa zelo prenesen v novejši način srednjeevropskega cerkvenoglasbenega ustvarjanja. Zajemljiva zbirka za študij in notranji razvoj hrvatske cerkvene glasbe morda še bolj kot za prakso.

Kimovec.

**Otroške pesmi.** Uredil: Srečko Kumar. Naslovno stran narisal: Fr. Kralj. Izdala in založila zveza slovanskih učiteljskih društev v Italiji. Trst 1924. Tiskala

tiskarna »Edinost« v Trstu. To je pa tako nov, zdrav zrak, ki veje po teh listih, da se človeku kar pljuča širijo in mu srce v prsih poskakuje. To je zdravje... Zato so pa doslej tudi tako učinkovale: Kogoj si je pri mladinskem koncertu z njimi tako utrdil korak, da mu je glasbena javnost mojstrstvo bučno priznavala. V Premrlöve Rože za Marijo se je občinstvo pri matiönem koncertu naravnost zaljubilo, Lajöveča Nagajivka se nam ni prav nič manj lepa zdela, kot njegovi najlepši, najbolj soöni, öuvstveni samospevi. Adamiö in z njim vred Dobroniö poizkušata uvesti večjo gibönost v naše petje, izvabiti iz grl večjo prožnost. Adamiö to dosega deloma z lažjimi oblikami glasbenih ölepšav, deloma pa s tem, da öploja našo pesem z glasbenim öuvstvovanjem, kakor se je razvilo pri naših južnih bratih: Dalmatincih, Make-doncih, muslimanih; zato včasih uporablja tudi njih eksotične lestvice z ritmiönimi anomalijami vred. Sploh je pa Adamiö silno živ, poskoöen, vzbuja öut za hiter, bežen ritem; dasi ima tudi zelo mehke stvari. Kogoj nasprotno s prav rahlo, nežno roko kakor da boža vse, kar pesem öpeva: lastavico, pomlad, gozd, siniöko, zvonöke, tro-bentice itd. Pesem »Na saneh« ima v prostem ritmu, ki zveni kot orientalski cerkveni koral. — Tudi Vodopivec je v tej zbirki ves nov, kakor da se je prebudil v topel solnöni dan. Važen je še öonc, ki je jako preprost in je po öblikli in po öuvstvu vzrastel naravnost iz starejše narodne pesmi (Koline, Turek, Kralj Matjaž). Pesmi so umerjene za najrazliönejše potrebe: od najnižje stopnje do koncertnih zborökov.

Kimovec.

## Razne vesti.

**Orglarska šola v Celju** je obhajala v aprilu 25 letnico svojega obstoja. Vodi jo ves öas g. Karol Bervar. Iskreno öestitamo šoli in njenemu vodji! Naj se šola še v bodoöe kar najlepše razvija v prosep slovenske cerkvene in svetne glasbe!

**III. redni öbeni zbor »Zveze slov. pevskih zborov«** se je vršil 6. aprila v Ljubljani. Udeležili so se ga tudi: delegat Zveze srbskih pevskih zborov (64 pevskih društev) Manojloviö iz Belgrada, zastopnik Zveze hrvatskih pevskih zborov R. Matz iz Zagreba in naöelnik umetniškega oddelka v ministrstvu prosvete Risto Odaviö. V Zvezi je völanjenih 36 pevskih društev. Polög öbiöajnih poroöil se je na öbenem zboru razpravljalo tudi o zvezi pevskih društev iz cele države. Naloga te zveze bi bila dati možnost medsebojnega spoznavanja slovenskih, hrvatskih in srbskih pesmi in pospeševanje pevske kulture. Sprejela so se zadevna pravila. Za predsednika Zveze slov. pevskih društev je bil ponovno izvoljen g. kons. ravnatelj Matej Hubad, ki ima z odborom vred nalogo zaöasno voditi »Zvezo jugoslovanskih pevskih društev«, katere sedež je po pravilih v Zagrebu. Konöno je g. pevovodja Sreöko Kumar predaval o poeziji v zborovski glasbi.

**Pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani** je obhajalo prve dni maja svojo 40 letnico. Poleg slavnostnega koncerta in slavnostnega öbenega zbora je priredilo v svojih prostorih v Narodnem domu tudi zelo lepo urejeno razstavo. Pevsko društvo »Slavec« je imelo dolgo vrsto let samo moški zbor, ki je prve öase sodeloval tudi v naši operi kot öpni pevski zbor. Šele pozneje, v zadnjem desetletju se je razvil v društvo tudi mešani zbor. Zasluženemu pevskeму društvu in njega diönemu, neumorno delavnemu dolgoletnemu predsedniku g. Ivanu Dražilu, k društveni 40 letnici in še posebej k njegovemu ösebnemu društvenemu ödlikovanju priröno öestitamo.

**Goslar g. Miha Mušić** je imenovan z ödloköm kabineta kraljeve pisarne za dvor-nega goslarja.

**Proslava Fr. S. Vilharjeve 70 letnice v Osjeku** je zelo lepo uspela. Izvajale so se samo Vilharjeve skladbe: instrumentalne in vokalne. Navzoö je bil tudi g. slavljeneö. Po koncertu so mu izroöili še ves dohodek koncerta in osješki öböinski svet mu je votiral večjo svoto kot narodni dar. Tako je prav, Živel Vilhar in Osjeöani!

**Znani dirigent in skladatelj Oskar Nedbal** je obhajal 50 letnico, znameniti nemški skladatelj dr. Rihard Strauß pa 60 letnico. Straußovo 60 letnico so proslavili na Dunaju z več slavnostnimi prireditvami, kjer so izvajali vsa Straußova operna in simfonična dela ter tudi njegove najboljše pevske in komorne skladbe. Med drugim so izvajali tudi njegov najnovejši balet »Schlagobers«.

**Pevsko okrožje Ljubljane in okolice** bo imelo letošnjo prireditev 10. avgusta — v slučaju slabega vremena 17. avgusta — v Soteski pri Sv. Jakobu ob Savi. Pri skupnem petju v cerkvi se bodo pele sledeče skladbe: Premrlova »Do Marije«, Mavova »Kraljica angelska« in Foersterjev Tantum ergo št. 5; pri koncertu pa mešani zbori: Klemenčičev »Oj pojte, ptičke« (izide v 5. in 6. številki »Pevca«), Ocvirkova »Pomladna« (iz »Pevca« III, št. 28), Vodopivčev »Ves dan je pri oknu« (iz »Pevca« III, št. 16) in Foersterjeva »Zalost« (iz »Mohorjeve pesmarice« [ženski zbor]).

**Pevsko in glasbeno društvo v Gorici** je priredilo 19. marca koncert, na katerem so izvajali izključno skladbe Vinka Vodopivca. Koncert je bil izborno obiskan ter je pod vodstvom g. E. Komela tudi v umetnostnem oziru izvrstno uspel.

**Belgrajsko pevsko društvo** je dobilo povabilo iz Oxforda, da priredi tamkaj koncert. Društvo odpotuje na Angleško koncem septembra t. l. in bo koncertiralo v Oxfordu, potem pa še v Londonu.

**Povodom proslave 25 letnega obstoja belgrajske Muzičke šole** se je v Belgradu vršilo posvetovanje delegatov belgrajskega, zagrebškega, ljubljanskega in subotškega glasbenega zavoda. Sklenili so predvsem nujno vlogo na prosvetno ministrstvo, da podržavi še ostale glasbene zavode, kakor je podržavilo zagrebškega.

**Zagrebska opera in belgrajski »Stanković«** sta gostovala 13. oz. 16. maja v Sarajevu.

**V belgrajski saborni (stolni) cerkvi** bo odslej redno pel stalen pevski zbor.

**Zveza jugoslovanskih pevskih društev in češkoslovaška pevska zveza** se dogovarjata o osnutju Vseslovanske pevske zveze.

**Mednarodno glasbeno slavlje** se bo letos vršilo v Pragi od 25. maja do 8. junija. 31. maja, 1. in 2. junija bodo trije glavni simfonični koncerti z izbranimi sporedi današnje svetovne glasbe. V dneh slavlja se bodo izvajale opere čeških skladateljev: Smetaně, Dvořaka, Janačka, Zicha, Fibicha in Novaka. Vaclav Talich bo dirigiral Smetanovo »Má vlast«. Razun tega bodo izvajanja raznovrstne komorne glasbe, z eno besedo: izredni glasbeni užitki. Blagor mu, kdor bo mogel temu velikemu slavlju prisostvovati!

**V Rimu v Teatro Augustes** so letos prvič izvajali Beethovnovi Missa solennus.

**Državna himna.** Ker za našo državo še ni primerne skupne himne, je ministrstvo ver z razpisom z dne 15. marca 1924, V. K. br. 844, določilo, da naj pri cerkvenih proslavah ob državnih praznikih v bodoče izostane pevanje narodnih himen.

† **Dom Joseph Poithier.** Slavnoznani benediktinec, koralist Dom Joseph Poithier je umrl 8. jun. 1923 v opatiji Saint Maurice de Clerwau na Luksenburškem, kjer je živel kot prognanec od časa, kar so Francozi samostane sekularizirali. Rojen je bil l. 1835 v Bouzemontu (pokrajine Lorraine) kot sin vaškega učitelja in organista. Že kot mal deček je pel na koru in med drugim tudi koral. Z bratom Alfonzom sta stopila v benediktinski red. Tu je slavni Dom Gueranger spoznal darovitost Poithiera in mu poveril l. 1860. preiskavanje starih koralnih rokopisov in s tem obnovev gregorijanskih melodij. Nekaj časa je bil hkrati profesor bogoslovja. Potem je postal podprior v Solesmesu, nato prior v Ligujeju in v Saint Wandrilleju. Končno je bil opat. Z raziskavanjem najstarejših koralnih rokopisov se je bavil od l. 1860 do 1880. Tako je vedno bolj prodiral v skrivnosti in globine koralnega petja. Izdal je dve glavni deli: »Les mélodies grégoriennes selon la tradition« (1880) in »Liber gradualis« (1883). Od l. 1883 do 1895 so sledile izdaje drugih koralnih knjig. Od l. 1892 do 1914 je urejeval list »Revue du Chant Gregorien«, l. 1904. ga je papež Pij X. imenoval za predsednika komi-

sije, ki je dobila nalogo, prirediti vatikansko izdajo liturgičnih koralnih knjig. Obnova gregorijanskega korala na podlagi tradicije je predvsem za sluga Dom Poithierja. Dom Poithier je tudi zložil razne koralne napeve za novejšje oficije in sicer v duhu pristnih najstarejših, v IX. stol. segajočih gregorijanskih melodij. Nekaj pa tudi čisto samostojno. Pri nas je znan napev njegove krasne Marijine pesmi »O Marija, bodi pozdravljena« (Pesmarica za mladino, št. 42). Slava velikemu možu!

**Staroslovenska mašna knjiga** je za tisk pripravljena. Znanj poznavatelj staroslovenskega jezika Čeh Vajs je že l. 1919. izdal 11 maš za velike praznike v staroslovenskem jeziku z latinskimi črkami in mašo v čast Materi božji. Zdaj ima pripravljeno celotno mašno knjigo. Tiskala jo bo vatikanska tiskarna v Rimu. S to knjigo bo položen temelj rabi staroslovenskega jezika v naših katoliških cerkvah, v kolikor bomo v tem pogledu imeli dovoljenja in pravice.

31. dec. 1923 je na Dunaju nenadoma preminul **M. Obuljen**, šef zavoda »Edition Slave«, star komaj 44 let. Izdal je celo vrsto jugoslovanskih skladb: rukovete Mokranjčeve, pesmi Sirole, Konjoviča, Hatzeja, Manojloviča, Škerjanca itd., skladbe za klavir in druge instrumente. Pokoj mu in časten spomin!

**Perosi** je o ruski glasbi izjavil sledeče: »Glasbeniki, ki jih najbolj ljubim, so Rusi. Mislim, da je ruska glasba prva na svetu, da je najvišja in najizrazitejša, ker temelji na ljudskem petju.«

Ruski skladatelj, dirigent in virtuoz **Sergej V. Rahmanjinov** je obhajal v minolem letu 50 letnico. Mnoga ruska mesta so priredila ob tej priliki velike svečanosti. Rahmanjinov je v kompoziciji učenec Tanjejeva in Arenskega in eden prvih med sedanjimi ruskimi skladatelji. Napisal je krasne pesmi, mnogo komorne glasbe in tri opere.

Hrvatski skladatelj **Lujo Šafranek Kavić** je zložil pred nekaj leti muzikalno dramo »Hasanaginica«. Letos 15. aprila so jo prvič izvajali v zagrebški operi. Lepo, novo hrvatsko glasbeno delo je doživelo sijajen uspeh.

8. marca je v Zagrebu umrl g. **Hinko Rangl**, koralist v stolnici. Roj. je bil l. 1842 v Prahi. Deloval je kot dober tenorist svojčas pri praški potem pri zagrebški operi. Od l. 1885. do svoje smrti je prepeval koral v zagrebški stolnici. Bil ni nikoli bolan, in noben dan skozi 40 let ni manjkal na koru. Svojo službo je vršil z veseljem. Bog mu bodi plačnik!

Izdajatelj in mnogoletni urednik češkega cerkvenoglasbenega lista »Cyrill« č. g. **Ferdinand Lehner** je obhajal 15. jan. t. l. 50 letnico svojega delovanja pri »Cyrillu«. Iskreno čestitamo.

Za razna popravila pri orglah priporočamo g. Franca Jenkota, orglarskega mojstra v Mengšu.

**Popravek.** V zadnji številki »Cerkvenega Glasbenika« med »Raznimi vestmi« omenjeni skladatelj **Alojz Haba** ni Oger, temveč Čeh.

**Listnica upravnistva.** P. n. naročnike prosimo, naj pohite z naročnino. Približno polovica naročnikov lista še ni poravnala.

**Današnja glasbena priloga** prinaša sledeče skladbe: Majnikova, zložil Anton Jobst, Ave Maria, zložil Anton Dolinar, Kvišku zemljani, zložil Anton Vornik, Najslajši spev, zložil David Doktorič. — Posamezni izvodi stanejo poldrug dinar.

<sup>1</sup> To Dom Poithierjevo knjigo je benediktinec P. Ambrož Kienle prevedel v nemški jezik pod naslovom: Der gregorianische Choral, seine ursprüngliche Gestalt und geschichtliche Überlieferung. Tournay, Desclée, 1881.